

ועדת החקירה, 24.1.74
 ישיבה ס"ד, לפני הצהרים

ער: אלוף שמואל גונן:

ירי: (בענין אבירים, גם אחת צדקה (גונן) וגם אני
 חמילה המקורית זה פריס. אחר כך זה עבר לשמוש
 גם לסוסים, כך שכסופו של דבר זה גם סוסים וגם פריס.

לנדא: אלוף זה גם שור. בתהילים.

גונן: איך נסביר את הכתוב אלוף בעורף ?

לנדא: גם זה וגם זה. אלוף זה כנראה דבר יקר.

ירי: הניקוד המסורתי ניסה להכריע בין אביר ואביר.

כאשר אופרים אביר יעקב, כנראה לא היה להם נוח.
 כאילו משווים את אלהי ישראל לפר או לשור, אבל בעצם זה התחיל בזה.
 ככתב בפרוטוסינאי זה אלוף, אחר כך זה משתנה,

גונן: למדנו, "כל המלמד את בן חברו תורה, כאילו ילדו".

-x-x-x-x-x-x-x-

אני מבקש לענות על שאלות שנשאלתי כאן שלשום.

אגרנט: מהי אחת צריך להפסיק הידום ?

גונן: אני צריך להפסיק ב-11.45, אם אפשר.

אגרנט: טוב, אנחנו נחזיר אחרי זה ב-3 אחרי הצהרים.

ועדה החקירה, 24.1.54

ישיבה ס"ד, לפני הצהרים

גונן: נשאלתי בפעם שעברה, על כפיפות המעורר

(מתקן אמצעים אוגדת).

הזכרתי שאממממ שמעורר "טרקלין" היה ריק, ואני אחר כך תפסתי אותו עם אנשים
הוא היה כסוף ל-275. מבחינת אחזקה כוחות היה ריק,

אגרנט: זה בצפון ?

גונן: זה בגזרה הצפונית.

נשאלתי על בקור באבו-רודס, ובכך בקרתי,

ב-19 בספטמבר. הסכום הוא לקוני. מה שאני מוצא בסכום של הבקור,
שאג"מ הפקוד יכין חרגיל דו-גדדי שיבוצע כראס-סודאר, בנפתחזפעל כל המערכת,
כולל חיל-הים, אוגדה 252, וחיל-אוויר. אני לא זוכר, אבל אני מניח, שהחלטתי
אז החלטה הזו שם, כי מצאתי חוסר תיאום בין החילוף למפקדה מרשל, בין הזרועות
למפקדה מרחב שלמה.

אני זוכר בעל-פה, וזה לא רשום, שקב-

שקבעתי דיון בלי תאריך, לקביעה של הסדרת סדורי הפקוד במקום, כי לא היה
ברור מי מפקד המקום. היו שני מקומות כאלה, במרחב. אחד זה מעורר
"מסעדה" שהראתי אותה כאן, והשני זה באבו-רודס. מסעדה, זו הייתה תחנת מכ"ם
ששמרו עליה אנשים, שם קבעתי מי המפקד, ובאבו-רודס לא הספקתי לקבוע.

נכנצאל: קבלנו מכתב מסגן, שכוחב כך: -

(מקריא את המכתב)

1. הנני חייל בשרות סדיר, אשר משרת כנפת אבו-רודס מאז ה-6 בפברואר
שנה זו כשליש הנפה.

2. את דברי אחלק לשלושה חלקים בהתאם לראשי הפרקים אשר בנדון.

3. תערכות זה"ל בנפת אבו-רודס

ועדת החקירה, 24.1.74

ישיבה ס"ד, לפני הצהרים

3. הערכות צה"ל בנפת אבו-רודס

- א. נפת אבו-רודס כוללת כ-70 חיילים כשרות סדיר ועוד שתי פלוגות תעסוקה של כ-120 חיילים שחיהן. הראשונה נמצאת בנפת ומחזיקה את הנקודות מרום לצפון. בחיים, אבו-רודס, אבו זנימה והפלוגה השנייה, אשר נמצאת ברוס-מלאב, כ-50 ק"מ צפונית לאבו-רודס. שתי האחזיות של נפת אבו-רודס מבחינה בטחונות הוא עצום כ-150 ק"מ לאורך מפרץ סואץ בלבד שלא לדבר על המרחבים העצומים שלא לאורך החוף. ב. גופף לחיילי החי"ר שהזכרתי דלעיל שרתה גם מחלקת שריון בנפת שכללה שלושה טנקים ועוד 10 טנקים לשעת חרום.
- ג. במרכז מחנה אבו-רודס נמצא מצבור דלק על קרקעי של קרוב ל-20 אלף ליטר. איני צריך להסביר מה היה קורה למחנה אילו הופצץ או הופגז מצבור זה. (כיום רביעי ה-10 באוקטובר כשהופצץ המחנה צלף פצצות כ-100 מטר מהמצבור).
- ד. במחנה אבו-רודס ובאזור אבו-רודס לא היו כלי נשק ג"מ הן בטילים והן בתותחים דרך קבע ובמקלעים לאורך כל החקופה של ה-10 חדשים שקדמו למלחמה.
- ה. בנפת אבו-רודס נמצאים לאורך כ-50 ק"מ חוף סחקני הנפט אשר חלק מפלוגת התעסוקה (כ-15 חיילים בלבד) היה צריך "להשגיח" עליהם.
- ו. יש לציין שמדי פעם כמסך החודשים פברואר-אוקטובר ש.ז. הורדו מערכות ז.מ. אלינו לזמן סוגבל.
- ז. חלק לא מבוטל אצל החיילים הסדירים אשר שרתו בנפת ירע להפעל נשק כראוי.
- ח. לא הוקם חמ"ל מחתה לפני הקרקע עד היום.
- ט. כמעט כל חיילי הנפה לא ידעו היאך משתמשים במסכות גז ומה הסכנות שבאי שמוש נכון במערכת נגד החקפת גזים.

ועדת החקירה, 24.1.74

ישיבה ס"ד, לפני הצהרים

(עדות גונן - קריאת מכתב על ידו מר נבנצאל)

4. כוננות צה"ל בימים שקדמו למלחמה בנפת א-ר

- א. מאחר ואת הימים בין כסה לעשור "בלתיחיי" לא ביחידה אלא במרכז הארץ בתפקיד, לא אוכל לספר הרבה על כך, אומר את אשר ידוע לי בוודאות.
- ב. לא נעשה נסיון כל שהוא להרחיב את מצבור הדלק או להגביה את סוללות העפר סביבן, אשר גובהם הוא כ-2 מטר בלבד.
- ג. לא חולק לכל החיילים נשק אישי והיו חיילים רבים שהסתובבו ללא נשק אישי כלל.
- ד. לא הובאה לאזור עד יום חמישי ה-11 לאוקטובר מערכת של גלוי כוון מטוסים ושל מערכות נ"מ הן בטילים והן בתוחמים.
- ה. לא הוקמו עמדות נ"מ במקלעים ה-0.5 אינץ או 0.3 אינץ.
- ו. לא נוספו כוחות משמעותיים לנפה עד יום ה-7 באוקטובר (נוספו שתי מחלקות טירוני נצחנים בלבד).

5. פעילות צה"ל עד לבלימת האויב בנפת א-ר

- א. לנפת אבו-רודס חדרו 8 כשני גרודי קומנדו מצריים בימיה הראשונים של המלחמה.
- ב. ביום ראשון ה-7 באוקטובר הועברו סנקים משארם-א-שייך (אופירה) לראס-סודאד על גבי שרשראות ולא על גבי פובילים.
- ג. מסכות גז מחשש להתקפת א.ב.כ. חולקו לחיילים רק כמהלך המלחמה.
- ד. נשק לא היה בכמות מספקת לכל החיילים וחלק מחיילי המלואים הגיעו ללא נשק אישי כלל.
- ה. כיום כיפור הושמדו שתי חוות פבלבגם מיכלים מסתקני הנפט. לפי עצירת דעת עקב חוסר מערכות ג.מ.

ועדת החקירה, 24.1.74

ישיבה ס"ד, לפני הצהרים

(עדות גונן - קריאת מכתב על ידי מר נבנצאל)

- ד. במרחק כ-100 כעת ההפצצה האופירית היחידה אשר נערכה על מחנה אבו-רודס לא נשמעה אזעקה כלל ורוב ההרוגים מההפצצה (10 חיילים) נהרגו בשנתם.
- ז. במרחק כ-100 מטר מהמקום שבו נפלה ההפצצה נמצא חדר האוכל שבו סעדו אותו רגע כ-150 חיילים וכחמישים חיילים היפו ליד חדר האוכל. אינני רוצה לחשוב בדעתי מה היה עלול להיות גודל האסון.
- ח. על המטוס התוקף לא נורחה ולו ירייה אחת.
- ט. לסכום לא עסקתי בהערכות אלא הצגתי עובדות. לא הצגתי את כל העובדות אלא את אלה שנשאף לי חשובות. "

אגרות: יש עוד מכתב: " שרתתי כמילואים בחאריכים

12.9.73 עד 4.10.73 באבו רודס כתפקיד של

איוש עמדות בהגנה על מתקנים צבאיים, מתקני הנפט וכך הגנה על האזרחים העובדים באיזור.

רוב תקופת המילואים עברה בשמירות וללא

אירועים מיוחדים. עד להכרזת הכוזנות באבו-רודס בחאריך 3.10.73 בחאריך

זה צפוי היה שנערוך כערב מסיבה לגמר שירות המילואים. אך במקום מסיבה

נוכחתי באחת ההצגות המבישות ביותר בחיי.

הביאו שלושה זחלמים וחלקו אותנו (היינו כ-20

איש, כולנו תוחחנים על 122 מ"מ נגרר, כשתפקידי האישי משיק תוחח) לשלושה צוותים.

בערך בשעה 11.00 הגיע סגן-אלוף מפקוד דרום

שאת שמו לא איני זוכר, והוא ערך לנו מסדר. לאחר הכהורים הצמידו בזוקה

אותי הצמידו למקלע 0.5, אחר נעשה (נהג זחלים) ואחר קבל חיק ואמרו לפי

שהוא חבלן, וכן הלאה עם שאר האנשים.

ועדת החקירה, 24.1.74

ישיבה ס"ד, לפני הצהרים

(עדות גונן; קריאת מכתב על ידי השופט אגרנט)

אין צורך לציין שכל במקרה התפקידים שהוטלו עלינו היו פיקטיביים, כלומר, מעולם לא נגע כל אחד מאיתנו בכלי שהוא קכל ליד.

אין צורך לציין שהמסדר עבר בסדר ולאחר מכן הלכנו לחגוג את שחרורנו מהמילואים. לי כמה דברים ברורים: א) באותו לילה, כלומר 48 שעות לפני תחילת המלחמה, כל איזור אבו-רודס הרגיש מאד מבחינה בטחונית הופקד בידי כמה עשרות חותחנים שלא ידעו להפעיל את כלי הנשק שהופקדו בידם. ב) הקרקע היה מושלם, כשסגן האלוף הגיע מפיקוד דרום ועבר על המסדר ללא נקיטת שום אמצעים. ג) בעיני עשרות "מילואימניקים" ערכו של צה"ל וערך מפקדיו ירד לאפס באותו הלילה.

חוץ מהמקרה הזה, שבואי אוכל להוסיף הרבה במקרה ואקרא להעיד, אני רוצה לציין שכל השבוע שלפני המלחמה עמדה כל אבו-רודס בפני אימת גורודיש, שעמד לבקר במקום. וכמקום לשים את הדגש בכובשר החייל להכיר את נשקו וכו', שמו את הדגש על גומיות במכנסים וכו'.

אעד: האלוף שמואל גונן

נבנצל: אכל כוחות קרקע השתתפו שם במרדפים וכד'.

ש. גונן: כן. היתה שם יחידת צנחנים, שבמסוקים הוכלה לעשות מרדפים.

כשהגעתי למרחב מרש"ל אחרי שהודחתי או הוחלפתי מפיקוד הדרום,

כשהחילה הכוננות, כבר לא היתה יחידת הצנחנים, ואז ביקשתי עוד פעם, לצודך

אותם המרדפים, יחידה, וקיבלתי פלוגה של קורס מ"כים של גולני, סדירים, לצורך

המרדפים, וטיד כשנגמרה הכוננות ~~אמממ~~ לקחו אותם חזרה לאימונים. ואני מספר

זאת כדי להסביר את השיטה - כוח עתודה מועט, התראה יררית, הפעול חיל אויר.

לנדוי: הם באו לפני התחלת ההתקפה, הפלוגה של גולני?

ש. גונן: אני דיברתי על החקופה שאחרי המלחמה, כאשר הייתי בפיקוד מרש"ל.

בחקופה המלחמה היו הצנחנים. אני לא זוכר בדיוק מהי הם הגיעו,

הם הגיעו בחור חקופה המלחמה.

נבנצל: חיל האויר אחראי להגנת אבו-רוודס?

ש. גונן: אחראי לכל המרחב.

נבנצל: לכל המרחב, כולל אבו-רוודס? (ש. גונן: כן.) אז אלוף הפיקוד

יכול לשכוח כחות או יותר.

ש. גונן: לא, לא יכול לשכוח. כשהחילה המלחמה אני יזמתי פעילות אוירית.

אח"כ, כשאני אציג את היום הראשון והשני של המלחמה, אחרי היום

השני של המלחמה מרחב מרש"ל צותקמפיקוד הדרום ~~שעשה~~ פיקוד עצמאי, בימים שאני

הייתי אחראי לו אני אציג איז פקודות נתתי ומה בדצע, במשך המלחמה, יזמתי הפעול

חיל אויר ונתתי פקודות למפקד מרחב מרש"ל איך לטפל בכוחות נוחחים. בסך הכל

הדבר הצליח.

נבנצל: מדכריך שלשום וגם היום אני מתרשם שהרגישות המיוחדת של אבו-רוודס,

שגם הוכיחה את עצמה במלחמה, לא הפסה מקום גבוה אצלך.

ש. גונן: אני אולי אתאר את זה אחרה. במרחב מרש"ל יכלו להיזת שלוש אפשרויות

הער: האלוף שמואל גרזן

להקפדה: אחת - ע"י כוחות שריון שיצאו מן העיר סואץ וירורו דרומה לאורך הצד המזרחי של המפרץ בכדי לכבוש את אזור הנפט ואת מרחב שלמה. האפשרות השניה היא - הנחתה כוחות קומנדו ע"י מסוקים. האפשרות השלישית - הנחתה כוחות - קומנדו או אחרים - בסירה, סירה דיג (סד"ג) או סירה גומי. הייתה גם אפשרות רביעית כקצם, שממנה לא חששנו, הייתה נחיתה של טנקים.

אני אתחיל באפשרות הרביעית. לא חששנו מן האפשרות הזאת, כי הנחתה, אלה אותן הספינות שהיו מסוגלות להנחית טנקים, נמצאו במפרץ דרומה מן האזור וידעו מתי הן מתקדמות, אם הן מתקדמות, היה לנו עליהן מוקד מן האויר והים.

אשר לאפשרות הראשונה של פריצה שריון, שאמנם בוצעה

אח"כ, ביום ראשון ה-13 לאוקטובר. נגד פריצה השריון הצבתי אני חטיבת צנחנים, חטיבה 35, בראש-סודר, צפונה לאכו-רוס, עם טנקים. התפקיד שלה היה לבלום התקפת השריון, כשהסדרת השריון הייתה פוטלה על חיל האויר. יצאה אמנם חטיבה משוריינת כזאת ב-13 לאוקטובר דרומה, היא נבלמה ע"י הצנחנים והוסמרה ע"י חיל האויר. אני מציין שכתקופה הזאת, ב-13 לחורש, כבר לא הייתה כמותה לי, לפיקוד הרוס, אבל מאחר והם עברו דרך אזור פיקוד הדרום, את רובם הסמנו באזור פקוד הרוס, כלומר, עד ראש-סודר. השצננו את רובם ע"י חטיבת 252, אשר ישבה במיצרים עוד לפני שהכוח המצרי הגיע אל הצנחנים. ביום ה-13 לחורש, שזה היה קרב השריון הגדול, השמנו 264 - 300 טנקים, מהם 90 תושמדו באזור שכורך לראש-סודר, בציר היורד לראש-סודר. כך שהפתרון הזה עבד.

האפשרות השניה של התקיפה, אנחנו קוראים לזה "דרכי פעולה אפשריות לאויב", מנחמים דרך פעולה אפשרית ומוצאים לה פתרון. דרך הפעולה האפשרית השניה הייתה ע"י מסוקים. המסוקים הופיעו כבר בשבת, ה-6 באוקטובר, אחת"צ. הפתרון הצבאי שהיה מוכן מול מסוקים היה הגילוי שלהם - ומסוקים אפשר לבלום ע"י הרורים - בגילוי שלהם ע"י חיל האויר, יירוט ע"י חיל האויר ואם מן הקרקע ע"י היחידות שבקו, שכמובן לא יכלו לתפוס את כל הקו, אלא היו

העד: האלוף שמואל גרזן

באזורים מסויימים, גם הפתרון הזה הוכח כיעיל, אינני זוכר כמה מסוקים הופלו בין 13 ל-18 באוקטובר, נדמה לי, אינני בטוח במספרים, ש-6 מהם ע"ש כוחות הקרקע - ואני מדבר על כל מרחב שלמה - זהוהתר ע"י חיל האוויר.

גדודי הקומנדו שנחתו במרחב - תפקידם היה לחסום צירים, זאנחנז

יודעים זאת מפי שבויים, חפסנו גם מפה עם תכנית, תפקידם היה לחסום צירים ולהחבר עם כוחות השריון המצריים שיבואו מהצפון, ברגע שכוחות השריון המצריים לא הגיעו, ההתקפה שלהם נכשלה, ורובם הושמדו, כוחות הקומנדו לא יכלו לעשות הרבה במרחב, זה כבר לא היה בזמני, אבל אני יודע שרדפו אחריהם ואת רובם חסרו.

לפני כחודשיים, בכל אופן אחרי המלחמה, המצרים הנחיתו במסדק

עוד 8 אנשים במגמה לגלוח מה עלה בגורלם של שני גדודי הקומנדו, אם הם נלקחו בסבי אן הזמרו.

לפני כן ב.ס.
א.ו.

- 21 -

ועדת החקירה - 24.1.74
ישיבה סד - בוקר
הער: אלוף ש. גונן

ש. גונן:

ושמנת האנשיט האלה הוסברו על ידי הכדואים
לצערי, אחרי כמה שבועות. אני מניח שהיום

לפימקורה המודיעין מסתמכים בין ששה לעשרה מצרים בשטח, כשהכדואים נותנים
להם מחסה. עוד לא מצאנו בין ששה לעשרה איש. אינני בטוח במספר. מה שאני
מנסה לומר שבסך הכל גם הפתרון זה עבד.

האפשרות השלישית הייתה נחיתה בסירוס.

כשאני אדבר על המלחמה אראה שנודע לי מהמודיעין כיום ראשון או בשבת שמתרכז
כוח קומנדו בנמל טאפג'ה. ביקשתי הפצה של חיל האוויר על הנמל וההפצה בוצעה.

היו"ר אגרנט:

שם יש כסיס לחיל הים המצרי?

ש. גונן:

כן. שם התרכזו כוחות קומנדו וההפצה בוצעה.
החקפת הקומנדו בסירות לכן לא הייתה.

בנוסף לכך הסירות של חיל הים חדרו לנמלים המצריים, אני לא זוכר כרגע איזה,
והשמידן סירות קומנדו עם החיילים עליהן, לפני שהם יצאו למשימה שלהם.
ולא נעשתה נחיתה על ידי סירות במלחמה עד כמה שאני יודע. כך שנדמה לי שהפתרון
הצבאיים שניחנו לפני המלחמה וכזמן המלחמה לבעיות מרחב שלמה הוכחו ככאלה
שענו על הבעיה. כך שאני לא סבור שבאיזשהו מקום מרחב שלמה נדחק/מהתודעה,
אני חושב להימך.

אני גם כשאדבר על תקופת הכוננות,

נכנצל:

אם כן מה שלא פעל זו הייתה ההגנה האנטי-אווירית?

ש. גונן:

לקראת המלחמה כבר הייתה הגנה אנטי-אווירית,
אם אני זוכר נכון. בכל אופן היום יש בודאי.

נכנצל:

אבל האזור הוספץ ועשרה חיילים נהרגו?

ש. גונן:

לדעתי קשה לבוא בטענה להקנה אנטי-אווירית
שלא הצליחה להפיל מטוס. זה קורה הרבה
פעמים, והמטוס לא התגלה. אינני יודע למה כי זה לא תפקיד של כוחות הקרקע.

הם עשו מספר פעולות מוצלחות עם מטוסים. כאותו השבת מטוס אחר ירה טיל קלט והרס את מחקן הדרך במרחב שלמה, ואנחנו לא ידענו הרבה זמן שזה קלט חשבנו שזה הפצה של אנטונים. כלומר, קורה במלחמה שמטוסים חודרים. אני אדבר אחר כך על שבת ואני אספר שההפצות המצריות בשבת בצהריים הצלחתי להכנס בלי התראה רדריח. בסיס חיל האויר ברפידים הופצץ. למה זה קרה אני לא חושב שצריך לשאול אותי, צריך לשאול את חיל האויר. אני גם מניח שזה יכול לקרות, אינני יודע. בכל אופן, אינני מכיר מערכת הגנה פרט למערכת המצרית שהיא מאוד צפופה במערכות טילי נ"ט שמסוגלת לעצור מטוס או רביעיה שנכנסת בבטחון של מאה אחוז, אינני מכיר תופעה כזו. במלחמה קורה שנכנסים, ונכנסו, אבל זה בדיוק לא השטח שאנחנו מפקד עליו של התראה נגד מטוסים. אני אלוף פיקוד אחר, של כוחות הקרקע, של התראה נגד מטוסים וטיפול בהם.

חמ"ל מתחת לפני הקרקע -

אני ע עכשיו אם ישאלו אותי אם כדאי לבנות טנק-רודס חמ"ל מתחת לפני הקרקע אני אגיד שלא. זו הוצאה כספית גדולה והיא לא פותרת יותר טוב מאשר שוחות רציניות שצריכות להיות.

היא לא פותרת יותר טוב ממה?

אגרנט:

משוחות, תעלות קשר נגד התפוצה אוירית.

ש. גונן:

אני לא יכול תשובה בצורך על מצבור הדלק,

אני גם לא יודע למי הוא היה כפוף. אני לא זוכר את המקרה.

בענין הערה של גומיזת במכוננים - אני לא

מוצא סחירה אלא להפך, בנטיזן להקפיד. התחלתי, זה דבר שהיה מוזנח שם שנים,

להקפיד על משמעת של חיילים, וצעדים ראשונים, לא ראשונים, חלק מהמערכת של להרגיל

אנשים לבצע פקודות.

לא, הוא אומר שנעשה פיקטיבי. שהיה חסר משמעות,

אגרנט:

על זה הוא מתאונן, לא על זה ששחודלים להכניס

משמעת.

גורודיש

לנדוי:

היו שני דברים - בסדר הוא מדבר על "אימת המלחמה".

ש. גונן:

הלוואי שהיו מספרים מספיק כדי לא לעשות מסדר פיקטיבי.

אגרנט:

הוא קורא לזה "אימת גורודיש" דווקא כי הם כאילו התכוונו לדבר הזה או רצו להתכוון לזה.

ש. גונן:

לרכיבי לאוקטובר?

אגרנט:

וזה היה בכלל דבר פיקטיבי.

ש. גונן:

אני שמע את זה עכשיו פעם ראשונה. לא ידעתי, אין לי ספק שלו לא הייתה פורמלית מלחמה וזה היה

נודע לי יותר מאוחר, הייתי ודאי מטפל בעניין. להגיד שאני בטוח שזה המקום היחיד שעשו מסדרים פיקטיביים - אינני בטוח. יכול להיות שזו הייתה חופעה שבמקרה הבחור הזה כתב, אחד מהדברים שרציתי להלחם בהם בפיקוד הדרום זה הסגנון הזה.

אגרנט:

אתה לא שמעת על זה?

ש. גונן:

לא. אינני יודע גם מי הסגן אלוף שהיה, אבל שלא כתוב מי זה, בכל אופן, זה שבא סגן-אלוף מפיקוד דרום, זה גם כן חופעה חדשה. דרך כלל הם לא היו באים.

אני אדבר אחר-כך כשאדבר על שבוע הכוננות

מה-30 לספטמבר עד 6, אני אדבר על הוראות שנחתי לפרשקל, להגביר קשר, להגביר כוננות, להגביר אבטחה מתקני נפט, ביטול חופשות. שלחתי ביקורת לאבו-רוסט. יש לי כאן, אולי זה הסגן-אלוף באמת, סא"ל קורות ברוך, יש לי דו"ח שלו על הביקורת באבו-רוסט ב-3-4 לאוקטובר. אולי זו באמת הביקורת שהוא מדבר עליה. והד"וח של הביקורת, אני אקריא את הסעיף ד':

"לסיכום של דבר התרשמותנו היא כי בעקבות הכרזת מצב כוננות "אשור", ניפגז הוראות ותדריכים פתאימים אשר בדרך כלל הגיעו לכל הכוחות, כי ארגון השליטה והקשר הינם הקינים והמשקקת שולטות כנעשה בקף" הוא כותב גם בריס שלא בסדר: "מצב אחזקת רכב לא בסדר, אין תחמושת רזרבית נוסף למנה האישיית בל מיני נקודות". הסכתב הזה יצא מראש צוות הביקורת ברכיעי לאוקטובר, הגיע ב-5 לאוקטובר לאג"ם. אין ליצל של ספק שזה לא הספיק להגיע אלי, כי ב-6 פרצה המלחמה. אני הושב שזה הכל מה שאני יכול להגיד בענין הזה.

אגרנט: טוב. אתה עובר עכשיו לשובך יוניס?

ש. גונן: לא. יש לי עוד כמה שאלות -

נשאלתי אם אני יודע מה היה הסיכום עם אנשי המילואים ששחררו מהקו - נסיתי לברר בטלפון, כי היינו תקועים פה בגלל השלב - החשובה שקיבלתי שהיו סיכומים, לא הצלחתי להשיג סיכומים.

נשאלתי על סדרי הכפיפות של יחידות במרחב הפיקוד -

הבאתי כאן את הוראת הפיקוד העליון (מנמ"ר - מנהלה מרחבית) למה אחראי הפיקוד לאותן היחידות שלא כפופות לו, אלא רק באמצעות מרחבו הגיאוגרפי.

ידין: ממה ואיזה מספר הוראות אלה?

ש. גונן: הוראות פיקוד עליון מה-1 במאי 1957,

מס. 2,0303. האם להקריא אותו או

להשאיר לעיון?

היו"ר אגרנט: הגיש את זה.

ש. גונן: אני מגיש את ההוראה. באמת בנושאי משמעת

הפיקוד אחראי רק מחוץ לפחנות ולא בתוך הפחנות.

זו היחה השאלה בעצם. בשאלה שנשאלתי הנקודה העיקרית הייתה: בנושאי משמעת הפיקוד אחראי להופעה של אנשים או למשמעת מחוץ ליחידות שלהם ולא בתוך היחידות לפי אותה פקודה, אבל כדאי לראות אותה.

אבל אני שאלתי גם מה היתה האחריות לסדרי ההגנה
בחוץ הכסיסים?

ידין:

יש כאן פירוט נושאים שהאחריות לביצועם מוטלת
על מפקדת הפיקוד המרחבי - בכל הנושאים

ש. גונן:

החורגים מהפירוט בתוספת א' להוראה זו, תהיינה היחידות מנמ"ר קשורות בצנורות
המקובלים ללא זיקה למנמ"ר. נושאי אבטחה אינם מפורטים בתוספת א', ולכן הם קשורים
ללא זיקה מנמ"רית לצנורות הפיקוד שלהם. בנושאי אג"ס שכן קשורים מנמ"רית הם
בטחון שדה, ייעוץ ופיקוח פרט ליחידות חיל אוויר וחיל היסוואידות מחנה מסכ"ל;
חיל אוויר, חיל הים, ויחידות מחנה מסכ"ל גם לא כפופות מבחינת בטחון שדה.
אמון גופני לא חיל אוויר, לא חיל הים, לא גיסות שריון, לא פיקוד/נה"ל, לא גדו"ע.
מחנה מסכ"ל כן, יחידות מחנה מסכ"ל כן. דואר צבאי. אלה נושאי האג"ס שמופיעים
בתוספת א'.

אחרי כן י.מ.

03527

לפני זה רשמה או
ים

.31.

ועדה החקירה - 24.1.74
ישיבה סד' - בוקר

העד: אלוף ש. גונן

אתה מגיש את זה לחוד או זה יהיה בחיק ?

היו"ר ש. אגרנט.

אני מוסיף את זה לחיק.

ש. גונן:

מי החום על זה ? מי היה אז הרמטכ"ל ?

ידין:

דיין.

1

לסקוב.

אני מגיש את זה לחוד.

ש. גונן:

זה יהיה 226.

היו"ר ש. אגרנט

זוהי פקודה של המטכ"ל ?

נבנצל:

הוראות שהמטכ"ל מוציא, אבל זה בסמכות שר הבטחון.

ידין:

אלה היו פקודות כלליות בצה"ל לכל הפיקודים.

למה דרוש פה שר הבטחון ?

נבנצל:

זה מסוכן. זה התחיל בזמני. היות ולא היתה

ידין:

מוגדרת קונסטיטוציה חפיד של פיקוד, מפקד עליון

של צבאות, ופה היו תלויות הרבה נכסיות של שר הבטחון, הוסכם אז בין ראש הממשלה

וביני, שעל פקודות בעלות אופי קונסטיטוציוני כללי לכל צה"ל, לא שגרתיות, תקרנה

"הוראות הפיקוד העליון", יחום הרמטכ"ל, אבל בתוקף הכסכות שניתנה לו על ידי

שר הבטחון. לכן זה נקרא "הוראות הפיקוד העליון" ולא "פקודת המטכ"ל". זהובעצם

הקודקס הבסיסי של הוראות הקבע של הצבא.

יש פה דברים לא מדויקים. המונה "אג"ם תואר"

לסקוב:

נכנס רק ב-1967. הפקודה הזאת היא מה-1 במאי

1957 - ונכנסו המונחים המעודכנים.

זה מעודכן.

ידין:

ככל פעם הוסיפו את המונחים המעודכנים. המונה אגם תואר

לסקוב:

הוא משנת 1969/70.

הפקודה נקראת על התאריך, אם כי היתה גם פקודה

ידין

הער: ש. גונן

קודמת.

ידין:

בחוקף סעיף 7 מ-15 ביוני 1971.

נבנצל:

אני מכין שההוראות האלה הן משנת 1957 כפי
שעודכנו אחרי כן.

היו"ר ש. אגרנט:

מזכיר הפיקוד העליון היה חותם, בעצם ראש
אג"ם.

ידין:

אם אני רוצה לסכם מה נסיחתי להראות עכשיו:
נסיחתי להראות את רוח הדברים שנסיחתי לסדר ולארגן
ולבנות בפיקוד במשך החדשים וחצי בערך מאז שנתמניתי ועד לפרוץ המלחמה.

גונן:

סלח לי. נכון מה שאמרת שהאכטחה אינה כלולה
בנספח. אבל גם מוסבר מדוע. בסעיף 3 מוסבר

ידין:

למה זה. כתוב כאן: נושא אכטחת המיתקנים בכל מרחבי הפיקוד לא נכלל, היות
ונושא זה הוא חלק מאחריותו הכוללת של אלוף הפיקוד בהתאם לפוגדר בהוראות
הפיקוד העליון בהתאם למספר 20301.

אני מאד מצטער, לא שמתי לב.

גונן:

זאת אומרת שאכטחת הכסיסים כן באחריות הפיקוד,
~~אצל~~ למרות שזה לא נכנס למיסמך, כי זוהי

ידין:

האחריות הכסיסית של אלוף הפיקוד. זה נכנס לסעיף 3 של הפקודה.

השאלה היא מהו המונח המשפטי של "הכטחון

גונן:

המרחבי". אני באמת לא שמתי לב לכך. אבל אני

רוצה להעיד שבפועל אין פיקוד מרחבי נכנס לכסיסי חיל האוויר וחיל היס.

אם כן איננו ממלא את הוראות הפיקוד העליון.

ידין:

זה לא יכול להיות. אבל אני רוצה לומר את האמת

גונן:

כולה כפי שהיא.

ועדת החקירה -24.1.74 .33. ים

ישיבה סד' - בוקר
 העד: ש. גונן

ידין:
 חסרה לנו באמת הוראת הפיקוד העליון של
 20301, שם כתוב מהי האחריות של אלוף הפיקוד.

גונן:
 לא שמתי לב.
 בפועל פיקוד מרחבי אינו נכנס לבסיסי חיל האויר
 ולבסיסי חיל היס. יותר מזה שדות התעופה מאובסחים על ידי גדודי חי"ם (חיל
 מצב).

לסקוב:
 גדודי בסחון שדות.

גונן:
 אלה הם אנשים מכוגרים, אלה חיל רגלים מכוגרים
 שאינם יכולים לשמש ביחידות חי"ר רגילות.
 האחראי הישיר של הגדודים האלה הוא חיל האויר.

ידין:
 שם מוגדר העניין, אבל אינו מצורף לזה. שם כתוב:
 "בזיקת יחידות מנמ"ר למפקד פיקוד בנושא זה - זה
 יוגדר בנפרד".

היו"ר ש. אגרנט:
 האם זה איננו ב-20301 ?

ידין:
 ב-20301 כתוב שהאחריות הכוללת של אלוף הפיקוד
 הוא לבסחון המרחב, אבל כתושב ש"זיקת יחידות
 המנמ"ר למפקדת הפיקודתוגדר בנפרד". אם זה היה כך או לא - אינני יודע.

גונן:
 רציתי להגיד מה נסיתי להכניס כפיקוד בתקופה
 יחסית קצרה. נסיתי לבנות פקודות-קבע, סידורי
 משמעה, שגרה, מוסר עבודה. מה שמצאתי בסדר כפיקוד היה הרענון של התיכוננים
 האופרטיביים למיחקפה. זה היה מעודכן, פרט לכיבוש שלא היה, היתר היו
 מעודכנים. הם עודכנו במאי בכוננות "כחול לבן". נושאי הגנת פיקוד הדרום לא
 היו מעודכנים, וכל יתר הדברים שטפתי בהם ככיכול, והראיתי ומשמע מדברי שלא
 היו בסדר, היו מוזנחים.

במסגרת סקירה זו אני עובר עכשיו להיכוננים

י"מ

.34.

ועדת החקירה - 24.1.74

ישיבה סר' - בוקר

הער: ש. גונן

גונן:

במסגרת סקיה¹זו אני עובר עכשיו לתיכנונים

אופרטיביים של הגנה באזור סיני. ואני מחחיל במבצע "סלע", חכנית הגנה סלע.

יש לי כאן מיסמך. לא מצאתי פקודה "סלע" עכשיו

בפיקוד, מסכה שהסכרתי בפעם הקודמת, שאיני אלוף פיקוד יוחר וקשה לי לגשת

למיסמכים בפיקוד הדרום. מצאתי מיסמך שהרמטכ"ל אישר ב-2 במאי 1973.

לפני כן אני רוצה לומר במאמר מוסגר: אני

הספקתי לשנות אצא ושניתי בתיכנון אופרטיבי אחד. הסכרתי את זאת בפעם הקודמת

ל"אבירי הלב". חכניות-ההגנה נראו לי וקבלתי אותן כמעט ללא שינוי. הוספתי

חותחי נ.ט. שלא היו, הוספתי גיוס יוחר של ארטילריה ל"שובך יוניס". אבל באופן

כללי קבלתי את החכניות כפי שהן, ופרט לדבר המרכזי של מרחק הסנקים מהתעלה,

שהיא לא מצאה חן בעיני.

אני קורא מן המיסמך את הדברים העיקריים:

"פיקוד הדרום יגן על שלמות מרחב הפיקוד על ידי הגנה על קו תעלה סואץ".

זהו שינוי שהרמטכ"ל הכניס ?

היו"ר ש. אגרנט:

איני יודע אם זה שינוי. זוהי פקודה של

גונן:

הרמטכ"ל ומיסמך שאושר על ידו ב-2 במאי 1973.

זה היה לפי דרישתך ?

היו"ר ש. אגרנט:

זה היה לפני שנמנית.

גונן:

ועוד היה כתוב שם: "ב) יכה נגד ממזרח לתעלה

סואץ וישמיד כוחות האויב התוקפים, יהיה בכוננות למעבר למיחקפה למערב לתעלה

סואץ".

כתוב "מערב", צריך להיות "למערב".

ידין:

אני קורא מה שכתוב. הכוונה כנראה "למערב לתעלה

גונן:

סואץ".

03531

י"מ

.40.-.35.

ועדת החקירה - 24.1.74

הער: ש. גונן

גונן:

אני משאיר כאן את המיסמך.

זה יהיה כתיק ?

היו"ר ש. אגרנט:

כן.

גונן:

הרעיון המרכזי הוא שאת המערך הקדמי לכל אורך

החעלה תופסת אוגדה 25?

משך הדברים רשמה יע

ועדת החקירה, 24.1.74

ישיבת ס"ד, לפני האחרים

(עדות גונן)

את המערך הקדמי לכל אורך התעלה, תופסת אוגדה 252, זאת האוגדה הסדירה, המרחב מתחלק לשלוש גזרות חסיבתיות, באזור ציר רוחב בכל גזרה חסיבתית רכוז של גדוד סנקים, להתקפות נגד. חסיבת סנקים נוספת (אני משתמש במפה של שוכך יוניס כי זו מפה יותר גדולה) יש דמיון בתפקוד של 252, אחזקת עתודה פקודית, סליחה, אחזקת חסיבת סנקים במחנות העורפיים, כאן, בעתודה אוגדתית, באזור רפידים, ביר חסדה, בעתודה אוגדתית לבשרה כולה, נגד מאמץ עיקרי. תפסת הקו השלישי, הוא קו המיצרים, על ידי כוחות חרמ"ש (חיל רגלים משוריין) מהחסיבת הערפית, וכוחות הנמצאים במחנות בלוחה, ססה מיטלה וג'ידי.

הדבר האחרון בשיטה, אחזקת עתודה פקודית מרכזית

של שתי אוגדות והנחתת מכות נגד עיקריות ומעבר להתקפה. כשליפ החכמים אוגדה 162, הגי"ש בגזרה הצפונית, ואוגדה 143 בגזרה המרכזית באזור מחנות העורף.

מעניין לשמוע את השלבים, שלב א) עד ש+16 שעות.

כלומר 16 שעות ניהול קרב ההגנה בסיני על ידי הכוחות הסארים הנמצאים במרחב. שלב ב) ש+16 ועד ש+72 תפיסת מעוזי הקו השני על ידי פלוגות חרמ"ש. קו המעוזים הוא הקו של הנקודות העגולות הכחולות. זה התעוזים. והתארגנות אוגדה אחת או שתיים. כלומר תכו לאוגדות עד ש+72.

שלב ג) ש+72 ועד ש+120. התארגנות ג'א

שתי האוגדות להתקפות נגד וכוננות למתקפה ממערב לתעלה של אוגדה אחת.

שלב ד) ש+120, במסגרת כוננות שתי האוגדות

למעבר למתקפה ממערב לתעלה. כאן כתוב: "כפי שהוצג בקרבם רמטכל ב-2.5.73."

זה סלע.

ועדת החקירה, 24.1.74
 ישיבה סגור, לפני הצהרים
 (עדות גונן)

אגרנט:

אולי אפשר לקבל את המסמך הזה בנפרד.

ש. גונן:

יש בעמוד הזה שהקראתי, ומצורף לזה העתק של המסמך הזאת. התכנית הזאת עורכנה בסוף 1973.

ידין:

בעקבות ההחלטות האלה של קדם יצאה איזוף שהיא פקודה בפקוד.

גונן:

אצנני יודע, אני לא מצאתי. ב־מני לא יצאה כלומר, מ-15 ביולי והלאה לא יצאה פקודתם סלע

אבל התכניות הוצגו בפני, קחבלו על דעתי, לא שיניתי אותן.

ידין:

אני שואל אותך בגלל סיבה אחרת לגמרי. כשהיה

כאן תת-אלוף פינקו, אנחנו בקשנו אותו

איזה שהיא פקודה של "שוכך יוניס" מרחב, שיצאה מטעם האוגדה, והוא אמר לנו הוא הציג לנו פקודה של האוגדה, מ-15 בינואר 1973, שנקרא שוכך יוניס מרחב, והודיע לנו שלפי מיטב ידיעתו, זאת היא הפקודה האחרונה, שיצאה מטעם האוגדה, לענין שוכך יוניס מרחב, עכשיו, אם אחת אומר שבמאי היה, בגלל מבצע סלע, תקונים, שנויים וכיוצא בזה, הרי היחה חייבת להיות עוד פקודה לפחות, אם לא של הפקוד הרי של האוגדה, שקובעת את מענין, אלא אם כן הפקודה הזאת החאימה לזה.

ועדת החקירה, 24.1.74
ישיבה סיד, לפני הצהרים

ש. גונן: אני מניח המפקד, שלא היו שנויים,

אלא שפשוט הפקודה אושרה מחדש, אני מניח,

אינני יודע כי פשוט לא השתתפתי,

ידין: אחת מכיר את הפקודה הזאת, כי היא איננה תואמת

לחלוטין את הדברים האלה.

ש. גונן: זה לא סלע.

ידין: זה שובך יונים מרחב.

ש. גונן: אני תיכף אומר מילה על מרחב ולא מרחב.

ישי: אבל זאת היא הפקודה היחידה שהוא הציג לנו, שהוא

יודע, שמטרתה הגנת סיני על ידי האוגדה הסדירה

עד אשר יבואו כוחות מלואים, שאני מכין שזה היינן אן.

ש. גונן: אין, עד כמה שאני מכיר, אני אציג תיכף את שובך

יונים, אין הבדל בין הפקודה הפקודית לבין הפקודה

של האוגדה.

אגרנט: מה הקשר בין חכנית סלע לשובך יונים.

ש. גונן: אני עכשיו הולך לאמר, חכנית סלע היא החכנית

להגנת סיני. כשצריך להגן על סיני, יש חכנית סלע

כסדר הכוחות שלה הוא 1036 טנקים. ספרתי רק טנקים, כשתפקיד שלושת האוגדות יחד

הוא להגן על המרחב ולהכות התקפות נגד סמזרח לתעלה, עוד לפני שהכוחות המצריים

תקפו, ולעבור למתקפת נגד שבנג בשני שלבים, עם אוגדה אחת ואחר כך עם עוד אחת,

מערב לתעלה. כלומר זאת הגנת סיני, ומוצא למתקפה.

ועדה החקירה, 24.1.74

ישיבה ס"ד, לפני הצהרים

עדות גונן

הייתי אומץ מצב סוצאל למעבר למתקפה.

לסקוב:

לפני שאחה עובר הלאה, בקשר ללוח הזמנים,

ש+16 וכו', זה נתוח שנועד לזמנים או הערכה.

האם הייתה תכנית וחשבון שזה בדיוק 16 ולא 14 וחצי, וכו', או שזה הערכה,

16 - 72 - 120,

זה הערכה של הגעה. גיוס והגעה.

גונן:

כלומר זה התייבוח והערכות.

לסקוב:

כן. נדרש מהסדיר, בחוספת חיל האויר, להחזיק

גונן:

מעמד 16 שעות.

מה זה 16 שעות ?

לסקוב:

ברגע שנפתחה האש הם צריכים,

גונן:

השאלה מה זה 16 שעות, איזה חלק מהפעילות

לסקוב:

16 שעות צריכים לכות ?

אחרי כן ת.כ.

03536

.51.

ת.כ.

ועדה החקירה-ישיבה ש"ד

1.74 -2 בוקר

הער - אלוף ש.גונן

לא נאמר כאן 14 או 18 שעות, אלא 16 שעות.

לסקוב:

אני מניח שאהרי 16 שעות, היתה צריכה כבר להתחיל להתאמצ אוגדת המלואים הראשונה.

אלוף ש.גונן:

3

כשלב ב' כחוב, מ-ש+16 ועד ש'+72 חופסים את המעוזים והתארגנות אוגדה אחת.

אני מבקש שתבדוק זאת. יכול להיות ש-16 זה הגעה של חטיבה או של חטיבה פר. חשוב להבין את העניין.

לסקוב:

מה זה? אפשר לומר שההתראה צריכה להיות קודמת ל-ש'?

נכנצאל:

אי אפשר, כי ההתרעה היא ק'. אני חוזר למה שפעם אמרתי, שצה"ל הניח שלא

אלוף ש.גונן:

יהיה לו ש' לפני שהיה לו ק'.

ק' זו תקופת ההתרעה?

יצ"ר אגרנט:

כן. ק' זה טרגע שמתחילים לגייס את המלואים. ש' זה רגע פתיחת האש.

אלוף ש.גונן:

זאת אומרת, מהי התקופה בין ק' ל-ש'?

נכנצאל:

מצדדים של פקודות מטכ"ל, הראיתי שזה 4-5 ימים צה"ל הניח שהיה לנו התרעה של 48

אלוף ש.גונן:

שעות מינימלית ו-72 שעות אופטימלית.

העד - אלוף ש. גרונן

זאת אומרת ש-ש' 16+ זה 42 שעות מינימום.

נכונאלי:

כן, כך זה יוצא.

אלוף ש. גרונן:

אני לא מבין, עוד נגיע לזה. אתה אמרת כתשובה

ידין:

שעד 16 זה הגנה רק על-ידי הכוחות הסדירים.

מ-16 ועד 72 שכלי שזה מוגדר, ההנחה היא שכבר מתחילים להגיע כוחות מלואים.
 פה בפקודה הזו, ~~שם~~ בשלב א' זה עד ק' 3א, זוהי כניסה לספינה וכו'. /שלב ב' -
 אבל
 ק' 24+ ~~העדיין~~ בשלב זה לא מדובר על יחידות נוספות, אלא על הכוחות הסדירים.

יש ק' ויש ש'.

אלוף ש. גרונן:

פה זה ק'.

ידין:

ב-ק', זאת אומרת בית-ספר לשריון או הטיבה

אלוף ש. גרונן:

? צריכה להתרכז בסיני, בשביל להיות החטיבה

העורפית לשוכן-ירושם. זה ב-ק' 24+. אני רוצה לומר הערה. אמרתי בפעם הקודמת
 ואולי לא הדגשתי אותה מספיק. באיזה שהוא ארץ שאיני זוכר, נתתי פקודה לאג"ם
 לעדכן את החקונים בסיני. אמרתי בפעם הקודמת, שבסוף ספטמבר או אמצע ספטמבר -
 היה זה בסוף ספטמבר, נתתי פקודה לאג"ם הפרוג לעדכן את החקונים בסיני. היה
 צריך לגמור את החקונים ב- 8.10.

ב-5 לאוקטובר הם עמדו בעדכון החכנית הזו.

לסקוב:

.53.

ת.כ.

ועדת החקירה-1.74

ישיבה ס"ד - בוקר

העד-אלוף ש. גונן

גונן:

למה אני אומד זאת עכשיו? כי גיליתי שפקודות
הפקוד האחרונות בענין שובך-יונים, מ-20.12.72,

ומצאתי אי התאמתם, למשל: הפקודה הפקודית של שובך-יונים, כתוב בה שצריך למלא
אח כל המעוזים המדוללים. באתי ב-2.10.72 לשטח, לקראת הווננות כפי שספרתי, והתברר
לי שהמעוזים המדוללים הרוסים, אז אד-הוק במקום אמרתי, שאם יהיה שובך-יונים, את
אלה אי אפשר לתפוס. לוקח שלושה שבועות עד שתופסים, הרגשתי שצריך לעדכן את
החכנונים.

ירי:

בשביל הכנתי-אני - עכשיו אני מחזיל לתפוס:

אם הפקודה הזו על כל מה שכתוב בה והשליבים,

השלב האחרון הוא ק'48, זאת אומרת שההנחה היא, שהאוגדה הסדירה תהיה מוכנה

בקר ארכה שעות לפני הש' ? זוהי ההנחה?

גונן:

אני מניח כך.

ירי:

אם אתה אומד 4-5 ימים בין ש' ל-ק' בערך,

והם צריכים להיות מוכנים בק'48, כלומר

ההנחה היא שאם תהיה החרעה רגילה של 4-5 ימים, הרי שיוממים-שלושה לפני ה-ש'

המסוער, המערך נחפס באופן מסודר על-ידי האוגדה.

גונן:

מוחנה - מוחנה בהערכה זוהי ההנחה.

ירי:

כך אתה מניח?

גונן:

כך אני מניח.

הער - אלוף ש.גונן

- ק' זו מקיפת ההתדעה של 48 שעות? היו"ר אגרנט:
- ק' זו תחילת תקופת ההתדעה. ידין:
- ואחרי זה באים 48 שעות? היו"ר אגרנט:
- בהתדעה ק' 48 שעות, הם חייבים להיות ערוכים. ידין:
- זאת אומרת גונן:
/ ההתדעה, כתנאי שההתדעה הכימא לביוס כוחות
מלואים.
- פה יש תשובה בעקיפין לשאלה, שמי שהוציא ידין.
את המקורה הזו, אני מניח באשור הפקוד
העליון, הנניח שבכל מקרה ההתדעה היה המינימום של ההתדעה 48 שעות. נכון?
- כן. גונן.
- זאת אומרת, זוהי ההנחה של ק' 48 שעות. ידין:
- מינימום 48 שעות ואופטימום 72 שעות. גונן.
- אז ההנחה היא שב-ק' מחיל גיוס המלואים. היו"ר אגרנט:
- הנחה האות ק' היא למעשה קריאה. גונן:

הער - אלוף ש. גרונן

אני רוצה לומר, שבמלחמה הזו אִכְנִיַת "סלע"

לא באה לידי ביטוי. לא הגענו להפעלה שלה, בגלל אופי ההתקפה, בלי התרעה
אסטרטגית וטקטית והתקפה רבתי לכל רוחב החזית. אחר-כך כאשר אדבר על התפתחות
המלחמה, אראה שאמנם נחתי לאוגדות פקודות להתארגן לפי "סלע", אך ~~התארגנות~~ לפני
שאגיעו למקומות, נחתי הוראה ללכת הרבה יותר קדימה, לבליסמה, כיוון שהחזית
נפרצה בבח-אחת לכל אורכה.

ידין: אני מבין כך, אתה הסברת לנו את "סלע" שהיא
בפקודת מטה-כללי, ועכשיו אתה צריך להסביר
לנו את היישום של "סלע" בפקוד. השלב הראשון שלו אני מבין שהוא "שובך-יוניס".

גרונן: אני מביע עכשיו ל"שובך-יוניס", ואני רוצה
להתחיל בצטוט של דיון מטכ"ל מ-24 לינואר
1972, שמספרו 4/72. המטכ"ל מדבר אז על קו המעוזים.

ידין: זה היה אז בר-לב?

גרונן: לא דדו. אני רוצה להתחיל בזה, כי זה למעשה
הקו המנחה בכל מבצע "שובך-יוניס", זה הבסיס
שעליו מכוסס "שובך-יוניס".

"קו המעוזים" - סעיף ד' - "קו המעוזים אינו
קו ההגנה לשמו, הקו הינו אלמנט במערכת הניידה".

לסקוב: אלה דברי הרמטכ"ל?

גרונן: כן.

היו"ר אגרנט: זה בר-לב אני מבין.

.56.

ועדת החקירה 1.744
ישיבה ס"ד - בוקר

ת.כ.

לא , אני חושב שזה דרו. ינואר 1972.

גונן:

מפס מיד בהתחלה.

ידין:

"הקו הינו אלמנט במערכת הניידות, אשר מרכיבה

גונן:

העיקרי הוא היל-האוייר. למעוזים תהיה תרומה

בכל צורת קו" (כחוב פה "כל צורת קו" אך אולי הכוונה היא ל"קרב". אינני יודע)
למעוזים תהיה תרומה בכל צורת קרב.

אני מקריא גם אח סעיף 2 , אם כי אינני קשור

כל-כך למה שאמרנו, אך אולי יש לו משמעות: "אין כוונה לננות * מעוזים, יתכן

שיש מקום ליעול * . אג"ם יבדוק הצעות פקוד הדרוס לדלול, שיביא בעקבותיו יעול".

אני רוצה להבין? לכנות זאת אומרת באותו השלב?

היו"ר אגרנט:

כנראה שכדיון הזה...

גונן:

לא בשלב . המלחמה, אלא בשלב זה, בזמן הדיון.

היו"ר אגרנט:

או בעקבות הדיון.

אקריא הלאה, ואולי אז זה יהיה יותר טוב.

גונן:

הראשון זה סעיף ז' 1/ אני סבין.

היו"ר אגרנט:

כן.

גונן:

ועכשיו אקריא סעיף ו'.

השני, ז' 2/ ?

היו"ר אגרנט:

השני זה ז' 2/.

גונן:

בדרך-כלל יש בידיך רק דברייך במטכ"ל, ופה

נכבצאל:

יש לך גם דברי הרטטכ"ל. כיצד זה?

לא יודע.

גונן:

03542

.57. 60 .
ח.כ.

ועדת החקירה-1.74.24
ישיבה ס"ד - בוקר

העד - אלוף ש.טגן

כאן יש לי סטנוגרמה מלאה.

בסעיף ו', לפני ז' שהקראתי, נאמר. "לנהול

המלחמה: במקרה של מלחמה, על צה"ל לנהל מלחמה הגנתית בנהול התקפי".

זה פשוט עניין של נחמדות. אני מכין שהוא מדבר

על מבונה חוקפני.

"א. למנוע מהאויב (כאן מחוק, אך אפשר בקושי

לקרוא" הישב מפשי (איני יודע בדיוק מה כתוב). להביא לידי השמדת מירבית

של האויב, תוך מקצעת מכסימום של אבירות, כדי לשפר את מעמדנו המדיני

והצבאי בתום המלחמה".

(הסך רשם בנצ.מ.)

03543

לפני כן רשמה תכ
במ

- 61 - 70 -

94
1.74 - ועדת החקירה -
ישיבה ס"ד - בוקר

הער: האלוף שמואל גרנץ

כתוב
ש. גרנץ: (המשך) שף שצה"ל צריך להכין את האלמנטים השונים, זה לא

משמעי, האלמנטים שיש להכין הם - הכרעה אוירית, השמרת

מערך הטילים, צליחה בגיזרה התעלה, צליחה כדורם המפריץ, הדיפת צליחה

מצרית וכד'.

כאן בא עכשיו מה שהקראתי קודם, שאני רציתי להביא, שהמרכיב

העיקרי בקצ ההגנה הוא חיל האויר.

אני רוצה להקריא עוד סעיף ששמו "כנין צה"ל" והוא מסומן ב-2/א

- "חיל האויר": חיל אויר חזק הוא תנאי ראשון לכנין כוח אופטימלי להכרעה

ולהחלטה. השגת יעד זה במסגרת "גושן" - "גושן" היתה תכניה רב-שנתית אשר

חוקטנה בגלל בעיות הקציב והחלפה ל"אופק"-(מעבר למחוכן!) . חיל האויר

הגדל כ"גושן" מעבר למחוכן במקביל לתקנת "גושן", וזה ישפיע על יתר

הגורמים המקציבים.

והוא כסעיף הבא אומר שאת השריון הוא לא יקטין, למרות זה

שהגדיל את הקציב חיל האויר ובעקבות זה הקטין את החקציב, הוא לא יקטין את אשחא

השריון והוא רוצה להגיע ל-7 אוגרות.

הי"ר אגרנט: אז את חיל האויר הוא כן הקטין?

ירי: על חשבון הגדלת חיל האויר הוא יקטין כל מיני דברים אחרים,

אבל לא את השריון.

ה י ש י ב ה ה ס ת י ס ה

ועדת החקירה, 24.1.74

ישיבת ס"ה, אחרי הצהריים

עדות: אלוף ש. גונן

הצגתי את התכנית שהיתה בסלע, רק לקשר בין השניים. סלע זאת אומרת הגנת סיני כשכל המילואים מגוייסים. שובך יוניס, כשיש לסדיר חלק דומה מאד למילואים, והמילואים מאחור. שובך יוניס, זה הגנת סיני עד שהמילואים מתגייסים או בלי שהמילואים מתגייסים. כלומר יש ואין קשר בין שבג-הכנת שתי התכניות. כשיש חשש להחקפה גדולה על סיני ידוע מראש מגייסים את סלע כשיש חשש רק לפעילות עויינת, עושים שובך יוניס. אבל תמיד גם במקרה הראשון השלב הראשון לפני סלע, הוא שובך יוניס. זאת אומרת לא יכול להיות סלע בלי יש לפני זה שובך יוניס, כן יכול להיות שובך יוניס בלי סלע.

אני בינתיים בדקתי את עצמי, צלצלתי בצהריים לאג"מ מבצעים, ודברתי עם הרמ"ח וזה כדיוק כך. שבמאי אושר סלע ושובך יוניס זה כדיוק כך.

אני עכשיו אציג את הכנית שובך יוניס.

ידין: חסלה לי רגע, אם אתה מתכוונן לדבר על זה אז זה בסדר, מה זה שובך יוניס מרחב ומה זה לא מרחב, על זה תדבר, או עכשיו?

גונן: אני יכול לדבר על זה עכשיו.

הפיקוד איננו מבחין, לא הפיקוד ולא המטכל בין שובך יוניס מרחב ומוקטן. הטרימינולוגיה של מרחב ומוקטן היתה פנימית של האוגדה. מבחינה של הפיקוד, מבחינה פנימית, הכיר בשובך יוניס, שובך יוניס של הפיקוד הוא המרחב של האוגדה.

ועדת החקירה 24.1.74
ישיבה ס"ה, אחרי הצהריים

ערוץ: ש. גונן

שובך יוננים של הפקוד זאת אומרת שיש בקו, בסיני שלוש חטיבות סנקיס
סמחן שהיים קדימה, סנקיס, פרט לחטיבה שלישית שזה החתמ"ר, 275,
ואחת מאחור בעתודה אוגדתית. זה שובך יוננים פקודי, באזור מחנות העורף, והיא
עתודה אוגדתית, עתודה של מפקד האוגדה.

ח. לסקוב: שלהפעלתה הוא צריך לקבל סמך אשור.

ש. גונן: זה צריך להגיד ולא צריך. כי זה בינינו, זה ידוע

מראש. כל הפעלת עתודה המפקד צריך לקבל אשור מזה
שמעליו. להפעלת החטיבה הערפית הוא צריך אשור מסני.
שובך יוננים, כשהאוגדה קראה "קסן", הוא בלי החטיבה הערפית. למעשה אני תיכף
אקריא מ המסמך, גם-מבטב.

שובך יוננים כשהאוגדה קראה קסן הוא כשהחטיבה
השנייה שלו לא יורדת לקו, או יורדת חלק ממנה, בהתאם לרמה האמונים בחטיבה
הערפית. אני רוצה לעשות כאן מין הפסקה מתודית.

החטיבה השלישית שבאה, באה תמיד מכחוצ.
החטיבה השנייה, זו שבאמונים בעורף, 401, יש לה מצבים שונים של אמונים.
והיא עומדת בין 4 ל-8 פלוגות מבצעות בהתאם לעונות השנה.
חטיבה הקניה מונה 9 פלוגות מבצעות. לכן כשאני אחרא את המלחמה, אני אחר כך
אראה שנתנו באיזה שהוא שלב פלבג פקודה להשיגב לאוגדה, להשלים את הפלוגה
החטיעית, מחוך הרזרבה.

ועדה החקירה, 24.1.74
 ישיבת ס"ה, אחרי הצהריים

עדות: ש. גונן

היא מונה 9 ?

אגרנט:

הסיבה לפי החקן מונה 30 גרודים, לכל אחד 3 פלוגות

ש. גונן:

יחד זה 9. החשבה 401, בתקופה הזאת, זה 401

ובחדשיים אחרי זה זה 14, יכולה למנות בין 4 ל-8 פלוגות.

כאן אני רוצה להזכיר לכם, כבוד הוועדה, שבעדות הקודמת שלי לפני יומיים

צטפתי מסטנוגרמה של דיון מסכל בנוגע לקצור השרות, והראתי שאם יבטלו חסיבה

יהיה מצב שכמשך ארבעה חדשים בשנה לא תהיינה בכלל פלוגות מבצעות.

אני מזכיר זאת בסאמר מוסגר כי אם יש חסיבות גדולה אם שובך יונים תופס

אוחנו כמה פלוגות מבצעות יש מאחור. אז זה בין 4 ל-8.

שובך יונים מוקטן, אני חוזר לזה מה זה שובך יונים מוקטן,

יש לך איזה מסמך בעניין שובך יונים מוקטן ?

דני:

אין לי. זה תיק פרטי שעשיתי מגבישת עדויות.

גונן:

אז מה כתוב,

היה מסמך ? על שובך יונים קטן ?

אגרנט:

לא כפקוד. אבלג-באוגדה-אינני יודע אם היה באוגדה.

גונן:

שובך יונים קטן זאת אומרת בלי 401.

לא רק בלי החסיבה הערפית שצה"ל בכלל לא הביא. מה עשה מפקד האוגדה ?

הוא עשה ומותר לו, לעשות צעד כוננות נוסף. הוא אנסך שלא יהיה גיוס מלואים

וחקו יתחמט, הוא עשה לעצמו אפשרות לדלג מהמעוזים למעוזים אם כחלק שצריך

לפי שובך יונים.

ועדת החקירה, 24.1.74

ישיבת ס"ה אחרי הצהריים

עדות: ש. גונן

חלק מהסנקים שמאחור, שצריך להיות בחלק מהמעוזים, כשמתחילים שובך יונים.
הייתי אומר ששובך יונים קטן מתחיל מהקו הקטן במערב.

ח. לסקוב: כלומר אותם הסנקים שצריכים לתפוס את הרמפות.

ש. גונן: כן.

ידין: זה יהיה נכון, אם בפקודה הזאת של שובך יונים

מרחב של האוגדה, שם יש שלבים, שלב א) א

במב, כוונות לספיגה ארטילרית ואוירטת, פינוד בלתי לוחמים,

פריסת חצפות ומחסומים, הבטחת מתקנים וכו', פריסת יחידות ארטילריות,

פריסת פלוגות הסנקים בחניונים קרומניים. זה מקביל לשובך יונים קטן.

כי בשלב שלב ב' כבר א' כחוב, הערכות בשלוש גזרות חסיבות כחסיבות סנקים

וחסיבת חי"ר 275.

גונן: זה פחות או יותר, בעיקר סעיף פ'.

מה עושה האוגדה כשהיא מקבלת פקודה, היא

מפשטת מפרסת פרטים ומביאה לאשור. אז היא פרטה לה יותר, זה סביר,

אגרנט: באיזה סוצג זה ?

ידין: זה סוצג 225. זה פקודת שובך יונים מרחב של

האוגדה.

אגרנט: אני שמעתי שהסנקים האלה צריכים לתפוס

את הרמפות, בצפון ?

ועדת החקירה, 28.1.74

ישיבה ס"ה, אחרי הצהריים

עדות: ש. גונן

כשאני אציג את הפריסה של שובך יוניס, איזה סנקים צריכים להיות קדימה, אז אם אני אתייחס רק לזה, זה שובך יוניס קטן. אם אני אגיד מה צריך להיות בהמשך, זה שובך יוניס מרחב. כלומר, כשאני אגיד את התכנית, יהיה מובן מאליו למה התכוונת האוגדה. שובך יוניס קטן של האוגדה, הייתי אוטר שזה השלב המערבי של התערכות. הקו הקדמי בלבד.

אברנט: כלומר, כוונות בחלק המערבי.

ש. גונן: כן.

אני רוצה לאמר משהו לרב-אלוף ידן, למשל הסעיפים שהקראת מא' - ד' המסמך של האוגדה, אז זה יכול להכנס, לפעולה לאו דוקא כמכלול אחד של פעולה. למשל פקודה לספיגה, כולל את סעיף א, ב, ג, ד, ולא כולל את ה' ו-ז'. לא כולל את הסנקים. ספיגה זאת אוסרת,

אברנט: ספיגה זאת אוסרת, לבוש, כובע פלדה מגן, כניסה

לכוונקרים, חציצה.

ש. גונן: כן, כן, כן, הורדת התאפיות, כוונות ספיגה.

כשנדבר על המלחמה אזכיר ספיגה לחוד וזה לחוד.

אני עכשיו סתמוון להציג את תכנית שובך יוניס כפי שהיתה מתוכננת ולא כפי שבוצעה.

ועדת החקירה, 24.1.74
 ישיבה ס"ה, לפני הצהרים

עדות: ש. גונן
 כפי שבוצעה יש לי שקף שאוחז אני רוצה להציג
 כשנגיע לשבת, אם אתם לא מתנגדים, כי זה כבר
 שייך למהלכי המלחמה של ה-6 באוקטובר. פה אני מדבר על חכנית ארטילאית.
 צריך להיות בשוכך יוניס שלושה סנקים כבודפשט שהם אינם אם אין שוכך יוניס,
 שלושה סנקים באורקל שהם ישנם כל השנה, שלושה סנקים על הסנפירים,
 שלושה סנקים או מחלקה בסנפירים של לחצנית, בציר זבוגית במלחה.
 לחצנית זה מעוז, אני הולך מצפון לדרום.

ירי: אם אתה לא אומר אחרת, אז הם לא היו שם ?

גונן: שלושה סנקים בדרורה.

אחרי כן רשם ב.צ.מ.

לפני כן רשמה יע
בס

דעת החקירה - 24.1.74
ישיבה ס"ה - אח"צ

- 12 -

הער: האלוף שמואל גונן

ש. גונן: (אמשך) 3 סנקים ב"דרורה".

ירי: 3 סנקים זה מחלקה?

ש. גונן: זה מחלקה. יכול להיות 3 או 2, מחלקת סנקים.

מחלקת סנקים ב"כתובה", מחלקת סנקים ב"מצמד"; מחלקת סנקים

ב"כוצר".

היר"ר אגרנט: "בוצר" זה מעוז המזח?

ש. גונן: לא, "בוצר" זה המעוז שהמצרים החזיקו אותו עד הסוף, זה לא

אמזח.

היר"ר אגרנט: כן, אני יודע. ובמזח גם היו צריכים להיות?

ש. גונן: ו-3 סנקים ב"מסרק", "מסרק" הוא מעוז המזח. אני אח"כ אציג

ששיניתי את הפקודה הזאת בשטח, אבל לא הספיקו לעשות. לא

מצאו חן בעיני הסנקים ב"מצמד" והסנקים ב"מסרק". ב-2 באוקטובר, כששיניתי

בשטח, לא מצא הדבר חן בעיני. "מצמד" הוא במקום נמוך מאד ונשלט יסודית ע"י

האויב, אני מניח שחלק מכס ביקר בו, "מצמד" זה המקום שבו הייתה אח"כ הפריצה

במלחמה. הוא נמצא במקום נמוך, לא בשטח שולט. ו"מסרק" לא מצא חן בעיני כי

זה על מזח צר וניתן לפגוע בסנקים מנשק בגד-סנקי קצר טווח מכל הכיוונים.

והוריחי לאוגדה ב-2 באוקטובר למצוא מקום ע"י המעוזים, שהסנקים יעמדו

מחוץ למעוז, ויגנו על המעוזים מטוח של ק"מ - ק"מ וחצי ולא מתוך המעוז

עצמו. זו פקודה שנחתי ב-2 באוקטובר.

היר"ר אגרנט: אתה אומר שזה לא בוצע.

ש. גונן: כן. אבל אני את זה עוד פעם משאשש אח"כ. הם כן הכניסו,

הם שלחו סנקים למעוזים, הם לא הספיקו להכין קודם עמדות.

כל המעוזים האחרים שלא הזכרתי, לפי חכנית "שוכך יוניס" לא צריכים להגיע

אליהם סנקים.

הער: האלוף שמואל גונן

לנדוי: אולי הסביר את הסיבה, כדי שאבין זאת יותר טוב, מה הייתה סיבת

ההפליה הזאת בין המעוזים.

ש. גונן: המיקום הטקטי של המעוזים או המיקום של העמדות כסכיכה. אינני

זוכר בדיוק כל מעוז בעל פה, גם קשה לי לזכור כל מעוז בעל פה.

אבל עברתי על התכנית כולה בשטח והסכמתי לתכנית פזט לשני הדברים האלה שאני

זוכר שהם לא מצאו חן בעיני.

ירי: זאת אוסרת, בערך גדוד נמצא בחוף המעוזים.ש. גונן: אני סיר אגיד בדיוק. בקו המעוזים היו צריכים להיות 24 סנקים

לכל אורך החפלה.

ירי: זה שני שלישים של גדוד.ש. גונן: כן, שני שלישי, משהו כזה, זה שתי פלוגות, 15 בגיזרה הצפונית,

3 במרכזית ו-6 בדרומית.

ירי: לפי השכונות יוצא 21.ש. גונן: זה באמת 21, אני רק קראתי מהמפה בטעות 24.ירי: (לאחר בדיקה נוספת) לא זה באמת 24 סנקים.לסקוב: אבל לא בכל מחלקה יש 3 סנקים, יש לפעמים 2.ש. גונן: אני מניח שהטעות אינה במעוזים אלא במספר הסנקים.

הקו השני זה סנקים בקו המעוזים על ציר החח"ם, שתפקידם לפעול

בין המעוזים לאורך כל הגיזרה. ואני מתחיל מספון לדרום, אני מקריא את שמות

המעוזים לפי מפה "סיריוס". 17 ב"מרתף", 9 ב"מרור", 8 ב"הכרבה", 8 ב"גוזל",

8 ב"טלביזיה", 9 ב"מצוה", 9 ב"נוצה", 9 ב"צידר". זאת אוסרת, שהיו צריכים

להיות 77 סנקים בין המעוזים, מציר החח"ם לפעולה בין המעוזים - 77 סנקים.

איו צריכים להיות בכל גיזרה חסיבתית גדוד סנקים באזור ציר הרוחב לעתורה מקומית,

03552

כס

- 13 - 20 -

ועדה החקירה - 24.1.74
ישיבה ס"ה - אח"צ

הער: האלוף שמואל גונן

למכוח נגד. אחד בכל גיזרה חסיכהית כעתודה למכוח נגד.

אח"כ רשמה אף

מהגזרה הצפונית - 33 טנקים באזור אריון.

ש. גונן:

זה גדוד?

ירי:

גדוד. 34 באזור סה, ו-33 טנקים ביציאה

ש. גונן:

מהמיתלה. ביציאה המערבית של המיתלה באזור

לרסון.

זה שתי חטיבות טנקים יחד?

ירי:

כן. החטיבה השלישית של 96 טנקים, באזור

ש. גונן:

מחנות העורף כעתודה לכל מרחב התעלה, עתודה

אוגדתית לכל מרחב התעלה.

זאת חטיבה שצריכה להיות טובאח למקום?

ירי:

בדרך כלל זה היה מתוכנן עד המלחמה הזו לחטיבה 7

ש. גונן:

בכל הפקודות מתייחסים ל-7. כשגדוד שלה של 7

יושב קבוע באותו מקום. גדוד 77 ישב קבוע ליד רפידים, קצת מערבה לרפידים.

ארטילריה בקו היו צריכים להיות - 12 סוללות ועוד אגד ארטילרי מילואים

אם צריך, מאגד ארטילרי זה 5 גדודי ארטילריה הם 15 סוללות.

אחה נכנס פה למילואים, לא נכנסת בחכנית הקודמת.

ירי:

אני חיכף אגיד ששוכן יונים מורכב מסדיר

ש. גונן:

ומילואים יחד.

פה נאמר קודם ששוכן יונים זה סדיר בלבד.

ירי:

הרעיון סדיר בלבד, אני אחר-כך אציג ככדי

ש. גונן:

ששוכן יונים יוכל להיות לפי הפקודה, צריך

לגייס מילואים, לא טנקים.

כמה סוללות זה?

היו"ר אגרנט:

5 גדודים הם עוד 15 סוללות. אז הפקודה היא

ש. גונן:

12 סוללות אם אפשרות לעוד אגד ארטילרי.

אני אקריא מהכתוב בפקודה הפקודות על

הארטילריה: "פרישת 12 סוללות ארטילריה ותגבורת באגד ארטילרי נוסף לפי פקודה". בדיוק מה שאמרתי. סוף הכל מדובר על 300 טנקים ו-12 סוללות ארטילריות. חכניה שובך יונים הזו מדברת על תפיסה מחדש של המעוזים המדוללים ואם יתפסו מחדש את המעוזים יהיו 4 פלוגות חרמ"ש ו-14 פלוגות חי"ר, ועוד 3 פלוגות של 424 שזו סיירת שקד, הגדוד הפיקודי שתפקידו לסייר בין הפיקודים. החרמ"ש ו-424 תפקידם לסייר בין המעוזים. החי"ר ישב בתוך המעוזים. החרמ"ש גם לופס את הקו השני, את המעוזים.

זה סיירת של חרמ"ש?

אגרנט:

לא

424 זו סיירת חרמ"ש, זו סיירת שקד. זה יוצא

ש. גונן:

יחד 21 פלוגות חי"ר. אני אגיד אחר-כך

אחס לא צריכים לכתוב, שלקראת הביצוע ב-2 באוקטובר עשיתי לגיטימציה למצב שמצאתי אותו כעובדה שהמעוזים המדוללים סתומים. ולכן ביטלתי את הפקודה הפיקטיבית של תפיסת המעוזים המדוללים.

לא היו מעוזים מבוטלים ומדוללים?

לנדוי:

דה-פקטו הם היו סתומים, אלא שבדקתי,

ש. גונן:

ודה-יורה הם היו מבוללים.

ולא היו כאלה שגם דה-יורה הם היו סתומים?

לנדוי:

לא עד כמה שאני יודע. סגורים היו צריכים

ש. גונן:

להיות, נעולים הייתי אומר. הרוסים לא היו

צריכים.

או.

- 23 -

לנעוליים אתה קורא מדוללים?

לנדוי:המדוללים היו צריכים להיות סגורים.
במקום לנעול, הם נהרסו עם טרקטורים.ש. גונן:

הרימו ערימות עפר.

סה זאת אומרת היו צריכים והם נהרסו? זה
היה באישור כנראה?ידי:

אינני יודע, זה היה לפני שבאתי.

ש. גונן:

כשאתה אומר שתומים זאת אומרת נהרסו?

אגרנט:

כן.

ש. גונן:אז נתח פקודה לעשות לביטימציה של זה, להוציא
אותם מהתכנית?אגרנט:כן. ב-2 לאוקטובר הייתי אומר ביטלתי
מצב פיקטיבי.ש. גונן:שמענו גם על מעוזים שהיו תפוסים על ידי
כוח אדם מדולל.לנדוי:כל המעוזים המדוללים היו מוחזקים על ידי תצפיות
למשך היום. תצפיות שלוש ארבעה איש, ובלילהש. גונן:הם היו חוזרים למעוז האם שהיה מסודר. והיה תהליך איך סוגרים, איך תופסים,
איך עושים הטעיות קשר כדי שהמצרים יחשבו, הם לא חשבו.

אז כשאתה עשית לביטימציה זה כלל גם את הדבר

אגרנט:

הזה, את המצב הזה שהם בכל זאת שומרים שם ביום?

לא ביטלתי את השמירה ביום.

ש. גונן:

אני אגיע לזה כשאציג את הכוונות. אז אני אדבר

על זה יותר בפרוטרוט, על השבוע של 30 בספטמבר עד 6 לאוקטובר.

שוכל יוננים כלל בנוסף את תפיסת המעברים בגידי ובמיחלה על ידי כוח בישוף
זה שם קוד, זה היה צריך להיות שני גרודים מוקטנים שמחזיקים את המיצרים.

שני גרודים של מה?

ידין:

חי"ר שהפיקוד צריך לקבל מהחוף.

ש. גונן:

סליחה, מה זה דפ"א?

ידין:

דרכי פעולה אפשריות.

ש. גונן:

אמרתי בערך את כל הדברים, אולי אני אקרא

כדי להאזין אם החסרתי משהו.

בפקודה הזו של האוגדה, אולי היא לא מעודכנת

ידין:

היא מינואי - פה כתוב בשלב ב' הכיסת מעברי

הגידי והמיחלה על ידי גרוד חי"ר מוגבר.

אולי זה שני גרודים מוקטנים?

ש. גונן:

גרוד חי"ר מוגבר זה שני גרודים מוקטנים?

ידין:

אני אגיד בדיוק, למה לי לנחש -

ש. גונן:

זה גרוד חי"ר מוגבר. החלפתי את זה במה

שקרה במלחמה. זה גרוד חי"ר מוגבר בן 4 פלוגות.

זה כדי להחזיק את המעברים?

אגרנט:

נגד קומנדו.

ש. גונן:

הכוונה - פיקוד דרום יירד למערב סיני ומרש"ל

להדיפת כל נסיון צליחה מצרי. להעריך להגנת נ"ט וספיגת התקפות אויר ממרחב

חוף סיכול משימות ונסקנות פיגוע ככל מרחב הפיקוד. להיות בכוונות להשמדת

הקו הקדמי בחעלה (הקו הקדמי שלהם).

שלהם? זה לא ברור מהטקסט.

לסקוב:

- ש. גונן: הפקודות מנוסחות לא מדוייק.
- לסקוב: אני חשבתי שהכרונה להרוס את הקו, לפוצץ את הכל שבכיל ללכת. לא?
- ש. גונן: (ממשיך להקריא) יהיה בכרונות ~~אמנם~~מבצע להשתתף
- בנדיגו, (זה השילוב של אטיילריה ואויר להריסת כוללות הטילים) ומבצעים התקפיים מערכית לחעלה. כשאומרים כאן מבצעים התקפיים מערכית לחעלה, הכרונה לצפניה. צפניה, אתם זוכרים, זו המשימה המבצבלת בלי קנטרה ועד ובלוי פורט-סעיד, זו היחה משימה לכוחות הסדירים. כרונות לביצוע צפניה. מרחב שלמה. כן יש כאן כל הפירוט שאמרת, אני לא חושב שכדאי שאחזור עליו עוד פעם. דבר אחד שלא ~~אמרת~~ - התקפת מחנות ומחקנים בעורף בפני פשיטות קומנדו תוך מיקום תצפיות ומחסומים
- ירי: חסל לי, אתה קורא מאותו מספר?
- ש. גונן: אני קורא מהמסך הפיקודי. יש לי את הפקודה האוגדתית כאן. אתה אמרת שהיא מינואר 1973.
- ירי: כך כתוב פה.
- ש. גונן: אצלי לא כתוב תאריך.
- ירי: כתוב שהיא מה-15 בינואר 1973. מישהו הוסיף את זה בדיון.
- ש. גונן: מישהו הוסיף בדיון, זה יכול להיות. אצלי יש ההעמק שהיה בפיקוד, ובו אין תאריך.
- ירי: כתוב עותק מספר וזה עותק של קצין הקשר.
- ש. גונן: לי יש עותק מספר 19, אני לא יכול להגיד איזה כי פה כתוב רק 17.
- עותק מספר /, כנראה שזה נשלח לפיקוד.
- לסקוב: זה לא הגיע עד 262?

או.

- 26 - 30 -

הגיוני שזה יהיה סינואר. כי אם הפיקוד
 הוציא פקודה בדצמבר.

ש. גונן:

אז מה התאריך שלך?

ידין:

דצמבר 1972, 17 בדצמבר 1972.

ש. גונן:

זה שובך יוניס?

אגרנט:

פיקודי, שהוא המורחב של האוגדה.

ש. גונן:

הם הרגמו את זה לשובך יוניס מורחב,
 והוציאו את המוצג 225 על סמך הפקודה הזו.

ידין:

אני מניח. כי אז לא הייתי בפיקוד.

ש. גונן:

שאתה מצאת
 מה ~~אני~~ לך שזה פקודה של הפיקוד?

אגרנט:

ישם זה נקרא סתם שובך יוניס?

ידין:

כן.

ש. גונן:

אחרי כן תכ.

03559

30.
ת.כ.

ועדת החקירה-24.1.74
ישיבה ס"ה - אה"צ

הנד אלוף ש. גובן
מכזע שובך-סניט, תאריך 17.12.72, אשאר
גובן:
כאן את המסמך.

ועל סמך זה נעשה ה-245?
היו"ר אגרנט:
כנראה, יש להניח, זה סמוך בתאריך.
יריין:
גובן:
כך השיטה.

השיטה היא שמפקדה ממונעת מוציאה פקודה, שכוללת
פקודה למפקדה כפופה. מפקדה כפופה לוקחת את המשימה ועושה הערכת מצב לאורך המשימה
פקודה
שהוטלה עליה, עושה חכנית ומוציאה/ליחידות הכפופות אליה.
יריין:
בדיעבד, במקרה זה יש כפילות מקבילה, כי יש יחידה
אחת כפופה, ולא שהיים-שלוש, ואוגדת המקור פורדת
למחלקות וכיחות, וצריך רק לשנות את הכותרת.

זה אופייני מאד לסגנון של כטחון שוטף. זה אופייני
גובן:
מאד לסגנון של בין המלחמות. במלחמה למשל זה לא היה,
אבל עד המלחמה כן, כי גם בקרבות ממש שכין המלחמות, חכנית של כיחה מאשר
הרמטכ"ל. אם זה פעולת הגמול או פשיטה,
- אשורי חכניות אלה עושה הרמטכ"ל.

יש פה פירוט יותר גדול בחכנית האוגדתית?
גובן:
בחכנית הפקודית יש פירוט גדול פדי, כדי לאפשר
מספיק חופש פעולה לאוגדה, ובכל זאת האוגדה
מצאה לה חופש כעולה בזה שהיא עשה את השלבים.

השלבים לא ספורטיים?
יריין:
גובן:
לא.
יריין:
שלבים זה התוספת שלהם.
היו"ר אגרנט:
אולי נקבל את זה.

.31.

ת.כ.

ועדת החקירה - 24.1.74

ישיבה ס"ה - אחת"צ

פדו"פ-תמ"ד

הערך אלוף ש. גובן

גובן:

כן, אני משאיר את זה.

שש שלבים פקודיים אחרים, זה ק+24, והוא את

ה-24 חתך לשלבים אוגדתיים, יש פה דבר שאני מבקש

להסב תשומת-לבכם אליה. בפקודה הפקודית בעמ' 3 כתוב: "שעת ה-ק" - קבלת פקודת

לשובך-יוניס". יש כאן נגיד שלב א' עד ק+24 - הערכות בטלוש גזרות וכולי.

וכתוב: "שעת הק" - קבלת פקודה לשובך-יוניס". אני סבור שזו טעות, אני חושב

ששעת ה-ק' עדיין והיתה צריכה להשאר קריאת המלואים.

ירין:

זאת אומרת שזה זהה.

זאת אומרת ששובך-יוניס זו גם פקודה לגייס מלואים.

לסקוב:

לפי מה שאני מקריא זה לא, ולפי מה שאמרת זה כן.

גובן:

זאת אומרת שלפי מה שאתה חושב ק' זו צריכה להיות

היו"ר אגרנט:

קריאת המלואים?

גובן:

כן חשבתה כאשר קראתי את החיק. אבל אחרי ההערה

של רמ - אלוף לסקוב, אני רוצה לעיין עוד שנייה

אחת בחיק.

היו"ר אגרנט:

אני חושב ש-ק' זאת קריאת.

לסקוב:

שובך-יוניס זה גם ק'.

ירין:

זאת אומרת, יכול להיות שהכוונה אז היתה שאם

מפעילים את שובך-יוניס מלא, בד בבד מתחילים לגייס

את המלואים, אך זה לא שייך לעניין.

03561

32.
ת.כ.

ועדת החקירה-24.1.74
ישיבה ס"ה - אה"צ

הער אלוף ש. גורן

ק' זו קריאה לכוננו?

הי"ר אגרנט:

בדרך-כלל ק' בצבא זה פקודת הגיוס. מרגע שי
פקודת גיוס סתהיל ק'. ש' זה לרכוז כוחות.

גרנ:

מה זה פ', לא בתכנית הזו אלא בכחול-לבן ראיחי זאת.

לנדוי:

אני חשתי שזה פקודה. פ' לפקודה.

הי"ר אגרנט:

שעה ה-פ' זה מושג לא מוכר לי בצה"ל.

גרנ

בכל אופן ראיחי שם איזו אות אחרת, לא ק' ולא ש'.

לנדוי

אולי ע'. יום ה-ע' הוא מה שנקרא "D Day".

גרנ.

נאמר שם "החל מ-פ"

לנדוי:

החל מ-פ' זה החל מפקודה. זה לא שעה הפ' אלא החל

גרנ:

מפקודה. מושג שעה פ' אין, יש החל מפקודה.

אלה הדברים העיקריים כחכנית. מעכשיו אעבור לתקופת

הכוננו.

אני רק סוכרה להבהיר לי כמה נקודות: מה מקומו של

לסקוב:

המעוז פרט לתצפית. קראתי את החומר שכתבת בנוגע

ל"סלע", הגדרת המשימות שב"סלע", הגדרת המשימות של שובך-יוניס קטן והגדרת
המשימות של שובך-יוניס גדול. מה המעוז צריך לתחז' לפני מה שהוא נתן אחר-כך,
כי זו שאלה אחרת. הוא צריך לתת תצפית? הוא צריך להיות "פיוניט" (?) בשביל
חמרון סכיבו? תצפית במקרה של ספיגה כשהוא מגן על האנשים בבונוקר? מה הוא
צריך לעשות?

ועדה החקירה-24.1.74
ישיבה ס"ה - אחה"צ.33.
ה.כ.

הער/טל/ג'נז

היו"ר אגרנט:

מה מטרת המעוז?

לסקוב:

לפי הפקודות האלה היו כמה מטרות. מה המטרות?

היו"ר אגרנט:

לפי שובך-יוניס?

לסקוב:

לפי שובך-יוניס ו"סלע". אחר-כך נראה מה היה במציאות.

ג'נז:לשאלה הזו הכאתי תשובה בכתב. הקראתי הימים את הגדרת
הרמטכ"ל מ-24 לינואר 1972, שקו המעוזים אינו

קו הגנה לשמו.

לסקוב:כל זה ברור לי. אני רוצה להכין, האם זה בשביל
לאבטח את האנשים אשר נמצאים בפנימם? האם זה בשביללשמם מוצב תצפית? האם זה כדי שמשם יתרגו את האויב על קו המים? זה בשביל
מה, בשפה של מישור שישב על שפת התעלה ויש לו כזוקת או מקלע או מרגמה,
והוא יורה מהטנק.ג'נז:אני מקריא מסמך אוגדה 252 מב/383 מ-14.12.72.
יש לנו מסמך שנקרא לחימה בקו התעלה.לסקוב:שמואל, אני רוצה להבין כ"סלע" ושבוכך-יוניס כפי
שהוא יצא, מה המעוז צריך לעשות.היו"ר אגרנט:

מה המסמך הזה?

העד - אלף ש. גונן

היו"ר אגרנט: זה פקודה, או מה זה?

גונן: זו פקודה של האגודה, מדצמבר 1972 שאושרה על-ידי הפקוד. מה היה אז נוהל הקרב ביניהם איני יורע.

למי הפקודה ומה התפוצה? ידין:אקריא את התפוצה; פרט למטה של היחידה, היחידות גונן:

הן אגד ארטיילרי 259, שזה אגד ארטיילרי של 252,

חטיבה 401, חטיבה 14, חטיבה 275, גדוד 271, שהוא גדוד הנדסה סדיר שישב אז בסיני, גדוד 77, שהוא גדוד טנקים של חטיבה 7 שישב בסיני ולא היה כפוף לאגודה, פקוד דרום אג"מ, מפ"ש תח"ש - ספקדת גייסות שריון - תורת החטיבה. "הפקוד המעוזים לקיים עצמם על שפת החעלה ולהגן על עצמם".

להגן על עצמם עם נ"ט או בלי נ"ט? עם טנקים או לסקוב:

בלי טנקים? לא-אז-אז.

לא כתוב, חלק עם, חלק בלי. "לשמש כחלק ממערך גונן.

ההחרעה, ולקיים נוכחות מתמדת של צה"ל על החעלה.

המעוזים יסייעו לכוחות הפועלים ביניהם. גאיך? לסקוב."אמצעים יסייעו לכוחות הפועלים ביניהם במידת גונן:

האשפר, ישמשו חחנות אסוף נפגעים, תצפיות וכו'.

35.
ח.כ.

הער - אלוף ש. גונן

- לסקוב: מכל מה שאתה מקריא לי לא ברור אם למישהו בצנור הפקוד היה ברור מה הוא רוצה מהמעוזים .
- גונן: אני סבור שהיה ברור שתפקיד המעוזים הוא להחזיק מעמד, לצפות, לרווח על התנועות של האויב, להרשות לאויב לעבור אותם...
- לסקוב: כן, אבל אמרתם שהתפקיד הוא בלימה, נגד החלה, אז אי אפשר להרשות לאויב לעבור אותם.
- גונן: כשהקראתי את התפקיד של התקפות הנגד, הדגשתי שהתקפות הנגד הן ממזרח לתעלה. כלומר אם האויב מצליח לעבור מנסים למנוע התקפות נגד.
- לסקוב: בכל המשימות היה התפקיד לבלום את האויב על הקו הזה, לא לתת החלות, לא לבצע החלה.
- יריין: זה אולי הטנקים צריכים לעשות.
- לסקוב: אני רוצה לראות, איך הכלימה הזו היחה צריכה להעשות.
- גונן: על-ידי כל העמדות האלה (מאכיע על קו המעוזים על המפה).
- לסקוב: אלה היו גריכים להבטיח בלימה?
- גונן: כן. אלה וארטיילריה, והמרכיב העיקרי חיל-האוויר.

ועדת החקירה-24.1.74

ישיבה ס"ה - אחה"צ

.36.

ת.כ.

איך ~~+~~ היה צריך ~~לשקול~~ חיל-האוויר לבצע את הכלימה?
 זה לא מופיע בפקודת של האוגדה. אני צריך לדעת זאת

לסקוב.

אם אני נמצא במקום.

יותר לזה לא להופיע בפקודה לפי דעתי. כי כאשר אתה

גונן:

מזייד משימה ליחידת כוחות קרקע, אתה אומר לו שתפקידו

לכלום, ולא נהוג לומר לו שאת תפקיד הכלימה העיקרי יעשה חיל-האוויר, והוא רק

נמצא בסביבה. אני סוכר לומר כאן הערה אישית: אני לא כתבתי את הפקודות

האלה, ונדיסיתי לעדכן את כל הפקודות האלה באותו שבוע שבו פרצה המלחמה - לצערי.

כלומר הכלימה צריכה להעשות על-ידי חיל-האוויר

לסקוב.

והכוחות של שובך-יוניס?

.כ.

גונן:

דרך-אגב, אמנם אתה לא כתבת את הפקודה, אבל ~~סידור~~+

ירין:

אני חשבתי שאחד הדברים העיקריים חחת הסעיף שנקרא

כוחותיגו, זה לתת אנפורמציה לכל הכוחות הפועלים בזירה, כדי שהם יתאמו קשר,

תאום. גם חיל-האוויר צריך לעשות את הפעולה העיקרית, מי דואג לתאום, לאמצעי

קשר ולתכנון לתאום בין המעוזים לחיל האוויר?

זה דווקא מכוסה היום בתורת הפעלת חיל-האוויר.

גונן.

זה היה בשנה האחרונה, בשנה שהייתי ראש כה"ר. אני

מנסה להגיד שכל הארטיילרסטטים שמתקנים אש ארטיילרית, הם גם אלה שמכוונים אויירוניס.

היום זו השיטה. זה פישט את השיטה.

ועדת החקירה - 24.1.74
 ישיבה ס"ה - אח"צ

40. 37.

ח.כ.

העד - אלוף ש. גונן

ידין:

אני שואל, כי בעדויות שקבלנו, נמסר לנו שלאנשים שהיו במעוזים, לפחות לחלק גדול לא היה מושג ולא היתה פרוצדורה, איך להיות קשורים עם חיל-האוויר. כאותה חטיבה ירושלמי ת לפחות, כך נמסר לי.

גונן.

החטיבה הירושלמית לא היתה מתוכננת להשאר במקרה שתפרוץ מלחמה. גדוד 68 של חטיבה 16, זה שהיה במעוזים, פרט לגזרה הדרומית ששם היה נח"ל, היתר היו ירושלמים. הם לא היו מתוכננים למקרה של מלחמה. למקרה של מלחמה, היה צריך להגיע לשם חי"ר מוצנח. כל המפקדים של חי"ר מוצנח מתורגלים לכוון מטוסים.

היו"ר אגרנט

מה הם היו צריכים לעשות במקרה שהאויב עובר?

גונן.

למשאל, לחזיק מעמד ולרווח מי עובר, כמה עוברים, איפה הגשרים, אם הם יכולים. כאשר אחז את המלחמה הכנתי לכל יום דף, מה ידענו דרך הרווח של המעוזים, ואז אומר שהם שלמו את עצמם.

(המשך רשם ב.צ.ט.)

לפני כן רשמה חכ
בס

- 41 -

ועדת החקירה - 24.1.74
ישיבה ס"ה - אה"צ

העד: האלוף שמואל גונן

ידין: אם כי הגיע לזה אה"כ, אני רוצה להביין כרגע את הצד העקרוני.

אתה אומר שחיי"ר הזה שהיה בתעסוקה בקו הוא לא היה צריך

להחזיק בקו בזמן מלחמה, פרוש הרבר, ששחגיגע למצב הכוננות הצורך להסביר לצו

כאיזה שלב מסויים נעשו סידורים כדי להחייף אותם - או אם לא נעשו סידורים

פרוש הרבר שלא התכוננו למלחמה.

ש. גונן: אני אעמוד על זה.

היו"ר אגרנט: אז תפקידם היה להשתתף בבלימה.

ש. גונן: תפקידם היה להשתתף בבלימה ע"י זה שאם נשארים קיימים, מבינים

על עצמם, גופים ומדווחים.

היו"ר אגרנט: צופים? הלא הם נכנסים פנימה, האם הם יכולים לצפות?

ש. גונן: היו להם עמדות בחוץ שמהן הם היו יכולים לצפות.

היו"ר אגרנט: זה המפקדים, אני מביין?

פריסקופים

ש. גונן: המפקדים, הצופים, היו שאלאף שבהם אפשר ליה לצפות, בכל

מעוז היחה עמדת פריסקופ.

היו"ר אגרנט: והם יכלו להילחם מכפנים? אני מבין שהיו שם איזה טנקים שיכלו

להלחם, אבל מה בקשר לאנשים עצמם? איך הם היו צריכים להגן על

המעוזים?

ש. גונן: המעוז עצמו מוגן בשתי דרכים. היו לו רשת עמדות היצונית מעל

לכונקרים ורשת עמדות פנימית. אולי אני אקריא והדברים יהיו

מוכנים יותר. "המעוז הוא יחידה המסוגלת לעמוד עצמאית" (ידין: סמה אתה

מקריא עכשיו?) תחיק "מעוז", זה תחיק תיק שכתבו באוגדה 252. זה תחיק ואני

אשאיר אותו כאן.

היו"ר אגרנט: אני חושב שניקח את התיק הזה לחוד, זה ת/228.

הערך: האלוף שמואל גונן

ש. גונן: אולי קודם אקרא רק שורה אחת "צריך להיות כוח עורפי לשיבוש

תנועות האויב למקרה שהאויב פרוץ".

(ממשיך בקריאה) "מכנה המעוז" - "המעוז הוא יחידה שמסוגלת לעמוד

עצמאית, מצויידת במזון, מיס וחמושת, סוקפת כאמצעי מיכשול, גידור ומיקוש ובאמצעי

תקשורת המאפשרים לה להעזר ולשהף פעולה עם ארטילריה, היל אויר וטריון".

היו"ר אגרנט: זה מופיע כתיק הזה? (ש. גונן: כן.) ~~אח~~ באיזה עמוד?

ש. גונן: לא סימנו לי את העמוד, (לעוזרו) גש בבקשה לשופט והראה לו.

היו"ר אגרנט: (קורא מתוך התיק) "המעוז הוא חוליה מתוך מערכת המעוזים"?

ש. גונן: כן, זה העמוד, ואני קורא מתוך סעיף 10.

היו"ר אגרנט: עמ' 2.

ש. גונן: "המעוז הנך מוצב קטן יחסית, הכנוי מעמדות או כדנקרים דחלוח

קשר, שנועדו לספק יכולת התגוננות היקפית ויכול להפעיל אש

נשק קל וסרגמות. תעלות הקשר במעוז בנויות כך שמאפשרות תנועה בתוך המעוז, ממקום

למקום אך דרך כתעלות הקשר. כמו כן תוכננו התעלות (גובהן) לאפשר לחימה מתוכן

כלפי פנים המעוז". זאת אומרת, בתוך המעוז יש תעלות מסכיב שאפשר להלחם פנימה.

"כסוללה המקיפה את המעוז יש מספר עמדות לחימה פתוחות המאפשרות מתן אש היקפי

למעוז. כל עמדה כזו מיועדת למקלע, בסמוך לעמדה או בצמוד לה יש עמדת מחסה

(שפניה) הכנויה עם שכבת בידור להגנה בפני הפגזה ופאפשרת ללוחמי העמדה לשהות

במקום בזמן ההפגזה כהמתנה עד להפסקת אף הסטת ההפגזה. בפחחי הכונקרים נמצאות

עמדות פתח המאפשרת ירי אל חוץ שטח המעוז במקרה בו חדר האויב אל המעוז".

הייתי רוצה לומר כאן באטחה הזדמנות כמה מלים על התעוזים.

יריין: לפני שאחה מביע לענין התעוזים אני רוצה לברר משהו. אתה אמרת

קודם שב-2 באוקטובר הפיקוח של הסנקיס בתוך "מצמד" ו"מטרק"

לא מצאו חן בעיניך ואתה הורית על שינוי. אני רואה כאן במקורה של האוגדה מוסף

בעמרוץ, אינני יודע מי ומתי ואיך, בכל אופן תחת הסעיף "כוחות ומשימות" כתוב
"ג' - הסנקים לא יימצאו במעוזים, אלא במחפורות מאחרי הסנפירים, למעט "בורסט"
ו"אורקל".

ש. גונן: זה היה לפני שהגעת. אבל אם הוא אומר סנפירים זה שייך רק
לביזרה הצפונית.

ירי: סעיף ג' למטה זה לביזרה מסוימת או לכל הקו?
סליחה, אני רואה עכשיו, זה רק לחטיבה 252.

ש. גונן: אני אולי אגיד כמה מלים על קו התעוזים ואני אשאר לכם את
תיק ה"תעוזים".

התעוזים הוכנו במדרונות אחוריים, הם היו בכונקרים עם מסכה
נגד הפגזה, עם מספר עמדות ירי לנשק קל ולא היו בהם עמדות לסנקים.

עוד דבר שאני רוצה לומר ולהדגיש עכשיו, שאני אח"כ אשתמש בהם
לשיקולים שלי ביום המלחמה - דזה טוב מאדו תיק התעוזים - היו צריכים להח
לתעוזים דרכי גישה מוסחרות אל המעוזים, הדרך מן התעוז אל המוצב, אל המעוז, אל
עמדות הסנקים, הרעיון היה, האידאולוגיה היתה שתהיה מוסחרת מתצפית. אם
אתם זוכרים אמרתי שהסנקים בשיגרה עמדו בקו התעוזים ואם אתם זוכרים הזכרתי
שאני הוריתי לפזר אותם, בלי קשר לכוננות. אני מזכיר את זה עכשיו מפני
שהרמפות שהמצרים בנו לאורך התעלה צפו על מרבית הרכיבים בין התעוזים למעוזים,
הגישה לא הייתה מוסחרת, דרך הגישה לא הייתה מוסחרת.

ירי: שאלה קטנה, אם אפשר, שהיא קשורה לעקרונות. האם בתוך הדוקטרינה
של "סלע" או "סוכך יונים" היה איזה נהון לפיסקוד או מהפיסקוד
לאוגדה או מהמטכל לפיסקוד לפי המודיעין שידענו על רכביות האויב, כמה זמן תחיה
הפגזה ארטילרית של האויב לכני שהוא יתחיל בצליחת או לא ידוע לך דבר כזה?

ש. גונן: אני לא זוכר שידוע לי, אני זוכר טוב מה שאני הערכת, אני
הערכת מספר שעות.

הער: האלוף שמואל גרונן

ידין: לא ניתן לכס נתון אחר?ש. גרונן: לא עד כמה שזכור לי. למה אני זוכר שהערכתי מספר שעוה? -

כי כשהייתי אצל הרמטכ"ל בשבת, בפגישה השנייה, בשעה 12.00 -
1.00, בשבת (ידין: כיום כיפור אתה מתכוון?) כן. אמרתי שהיו לי אתו שתי
פכישות באותו היום, אחת כבוקר ואחת בצהריים, ואז כשדיברנו אז אמרתי שהאס
תפתח ב-6.00 ואז יהיו לנו עוד כמה שעות של הפגזה ארטילרית.

ידין: מזה אני מכין שזה מה שחשבת. לא היה לך שום נתון אחר?ש. גרונן: אני מסש רוצה לדייק...ידין: לא היה בתודעה שלך?ש. גרונן: לא היה לי בתודעה שום נתון אחר וזה מה שאמרתי לרמטכ"ל בשבת

בצהריים. כשהייתי אצל הרמטכ"ל יצא מברק מן המודיעין, הגשתי
אותו בתיק מודיעין ג/ר/10/46, אח המברק הזה כבר לא ראיתי, כי כשהזרתי -
ואני אח"כ אספר על כך - זה היה דקות לפני פתיחת האש, אבל כאן כתוב ש"תקדם
לצליחה הרעשה ארטילרית" (ידין: אבל לא כתוב כמה) לא כתוב כמה זמן.

ידין: שאלה שניה שקשורת קצת כזה, אתה אח התיק של מודיעין, שהכיל את

חכניות הצליחה או הפלישה המצרית, ראית לפני המלחמה? שהשיגו
את זה כבר שנה לפני זה או חצי שנה לפני זה.

ש. גרונן: לא אני לא בטוח.ידין: לא? (מוציא חוברת "סקירת מודיעין מיוחדת") זאת אחת ויש עוד

עם חכניות ועם מפות. זה מתאריך 11.4.72. (ש. גרונן מציין בחוברת)
אתה בכלל ראית את המסמך הזה.

ש. גרונן: לא.ידין: זה מוזר. זה אחד המסמכים שהשיגו והם כולם היו גאים בצורה

בלתי רגילה שהם השיגו את זה.

03571

כפ

- 45 - 50 -

ועדת החקירה - 24.1.74
ישיבה ס"ה - אח"צ

העד: האלוף שמואל גרונן

ש. גרונן: נראה מה התפוצה של זה.

לנדרוי: נדמה לי שבס האלוף של לא ראה את זה.

לסקוב: אני לא מתאר לעצמי שלא ראיתם את זה לפני שתכונתם את "סלע".

אני הרי הזכרתי שאת "סלע" אני קיבלתי מוכן.

אח"כ רשמה אן

אני לא ראיתי את זה.

ש. גונן:

יכול להיות טאלוף פיקוד מגיע לפיקוד וקצין

ידין:

האג"ס, אינני יודע מי - אמ"ן או משהו אחר,

לא מודיעים לך שיש אחד המסמכים, שהייתי אומר שלא יסולאו בפז, כל חכניה

הצליחה המצריית?

כשעברתי לתכנונים אומפוטסיים הציג לי קצין

ש. גונן:

המודיעין של הפיקוד את כל דרכי הפעולה האפשריות

של האויב, אני כבר לא זוכר מה הוא הציג לי, זה ודאי ישנו במפות, את התיק

כמו שהוא בכח.

לפני שאתה עוזר לכווננות, ביחס לתעוזים -

אגרנט:

יש לך מסמך על התעוזים?

ק, אני משאיר מסמך על התעוזים.

ש. גונן:

אני מוכרח בנקודה חו להכין; זה לא נגדך כרגע,

ידין:

בכלל איך זה עובד? אני משוט נדהם -

אם אני שאלתי מפקד גדוד או מפקד חטיבה, הוא לא ידע כן ידע, אני עוד יכול

להכין. נניח שמפקד גדוד בצה"ל לא חייב לדעת את כל המסמך הזה. אבל אלוף פיקוד

מחפנה לפקד על הגזרה המצרית, יש תיקים בסיסיים שהושגו בעמל ובסיכון

לא נורמליים, לא ממקורות רגילים, שנחנים את כל החכניה המצרית, ויש, אני כרגע

לא הזכרתי עוד דברים, של מסמכים שנחנים מסמך מודיעין אחד. בטח הלא ראית

אותו, שם

איך יכול להיות

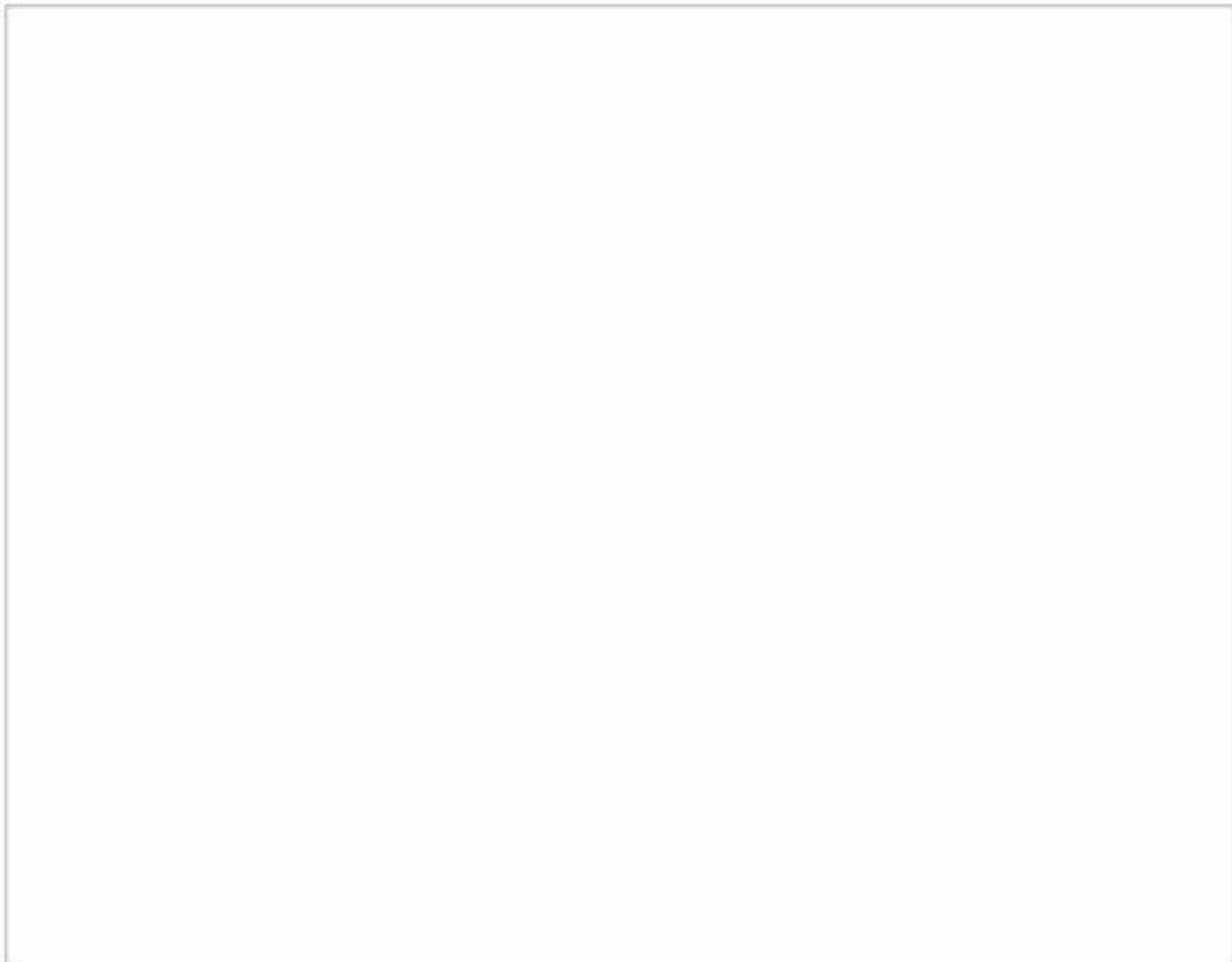
שחומר כזה לא מובא לאלוף כיקוד שממונה על אותה גזרה?

המסמך האחרון הזה סמתי הוא?

ש. גונן:

אני אקריא לך למשל ידיעה מ- [] לאפריל 1973

ידין:

אני הקראתי לך במקרה, אני לא רוצה להעסיק את כולם, אחד מהמסמכים. אבל יש מסך אחר אפילו, היכף אמצא אותו, שבו מפורט לא רק [] אלא מה יקרה [] במקרה הקראתי מסך מאפריל.

יש פה מסך [] לאפריל, []
[]
אבל יש עוד מסמכים. יש לי עוד מסך []

שנותן את הכירוס של לוח הזמנים.

לא נעסיק אותך ברגע זה, אם אחח התכנית הבסיסית

לא ראית,

לסקוב:

לא מהאלוף הקודם ולא מהקמ"ן?

אגרנט:

לא ראיח את החכנית המצרית הבסיסית?

ש. גונן:

אני מניח שכשהעבירו לי את "סלע" הקמ"ן

הציג דרכי פעולה אפשריות של המצרים, זה

בטוח. אבל את החיק לא ראיתי, וגם לא הופנתה חשומת לבי לחיק, לא כשקיבלתי

את התפקיד ולא אחרי זה.

בבנצל:

אני מבין היטב ומסכים למה שאתה מחכוון.

ידין:

אני לא מחכוון לשום דבר, אני רוצה לדעת

מה טעם כשמודיעין אוסף חומר אם מי שצריך

לפקד לא יודע עליו.

בבנצל:

השאלה היא מה צריך להיות המכניזם כרי שדבר

שהוא ידיעה חשובה בזמן שהיא מביעה, יבוא

גם לירשעת אלה שאחרי זמן מה יהיו בתקופתם הרלבנטים.

לסקוב:

אני יכול להגיד מהמכניזם שאני יודע -

אני פותח את הכיף מהדברים הכודיים ביותר,

ואני עובר עם מי שבא לקבל, והייתי אומר לו זה רשימת הסוד - 6,5,4,3,2,1

והוא מאשר לי קיבלתי, ראיתי.

ש. גונן:

כשעצמים החלפה בין אלופים ~~אחד~~ אינני יודע כמה

ישבו, לפי פקודת מסכ"ל את סידורי ההחלפה

קובע האלוף היוצא. ישבתי אתו בין חצי שעה לשלושת רבעי שעה. הוא מנה לי

את כל הדברים החשובים, אני זוכר שהוא ציין אחת-עשרה נקודות. אין לי את הפתק,

שהיה פתק עם אחת-עשרה נקודות, אני זוכר כמה מהן: אחת היתה רקטות עכרי.

אז כשהוא הקריא לי רקטות עברי הוא לא זכר מה אמר לי לשאול את הרמ"ט,

מיס בערכה - שכדאי לעשות ניסוי של

של גרירות גטר גלילים במרחקן שזה באמת היה חשוב מאוד. וגם דבר על הדבר הזה.
בדרך כלל המכניזם הוא שדברים חשובים, ראש אמ"ן מביא לדיון מטכ"ל. פרט
לניירות שהולכים לקציננין המודיעין הפיקודיים, אז מקרים שהוא חושב אותם
לחשובים הוא מביא לדיון מטכ"ל. אגב, זאת הטכניקה של כל ישיבות המפקדים.
וישיבות המפקדים לא באות להחליף עבודה מטה, אלא באות לחת את הדגשים של
המפקד, של כל קצין מטה בכיר למפקדים הכפופים, מה הם הדברים העיקריים
ולמה מפנים תשומת-לב. אם זה ניתן בשעתו בדיון מטכ"ל או לא, אינני יודע.

אני משער שהיה איזה דיון על המתקפה המצרית אגרנט:

האפשרות המשוערת במקרה שהיא חבוא. מה הייתה

התכנית המשוערת המצרית? לא היה דיון על דבר כזה?

אני אמרתי, אולי לא הכחתי את עצמי מספיק טוב. ש. גונן:

כשאני דן על תכנית קצין המודיעין מציג

מהן האפשרויות הפתוחות של האויב שזה פונקציה של אימפארמצייה והערכה זה בודאי
נמסר לי, אבל אני לא זוכר כרגע בדיוק, זה ודאי נמסר לי.

כשאתה דן בתכנית או פרטיבית? אגרנט:

נניח אני בא ואומר - תציג לי את סלע. ש. גונן:

קצין אג"ם קם ואומר את המשימה, קהוכתבה

על ידי המטה הכללי וקצין המודיעין מציג מה האויב עלול לעשות. אחר-כך קצין
האג"ם יציג לי תכנית קיימת של סלע, אם יש לי הערות. אם זה פקודה חששה,
אני מביש רק משימה, אין פקודה. מציג קצין המודיעין מה יכול לקרות, מציג ניתוח
קרקע. אויב, דכי כעולה אפשרויות ועושים אחר-כך מה שקוראים דיון, הערכת מצב
ומגיעים לתכניות. את התיקים האלה שכאן ראיתי אני לא זוכר שאיתי אי פעם.

אולי תרשמו, הוא כינתים הגיש תיק המעוזים. אגרנט:

מה שאני זוכר מרכזי פעולה אפשריות של המצויים, זה שהם
יפעלו בשני מאמצים עיקריים, אחד בגזרה הדרומית ואחד במרכזית, למעשה,
ב-4 מאמצים, שנים עיקריים ושנים משניים. שוג כזה בגזרה הדרומית ושוג
כזה בגזרה המרכזית, עיקרי ומשני, עיקרי ומשני.

לסקוב: מדובר על יעד מוגבל או לא מוגבל, של חיל האוויר?

אלוף ש. גונן: זו שאלה שאני לא זוכר. אני צריך להזכר כדי לתת תשובה על
השאלה.

במלחמה עצמה אני זוכר, בשעה 140.5 התחילה המלחמה, ובמשך
שעה או שעה וחצי שאלתי את עצמי כל הזמן את השאלה הראשונה שמפקד שואל את
עצמו: איפה המאמץ העיקרי. רק אחרי שעה וחצי התברר לי שאין מאמץ עיקרי,
שתאמץ העיקרי הוא גל הגזרה.

ידין: אתה מבין, כשבא אלוף פיקוד, וקצין המודיעין אומר לו
כאופן כללי, לא שואלים אותו על סמך מה הוא יודע שהם
יעברו בצפון? זה רק על סמך הערכת אפשרויות דפ"א של האויב או שיש לו
אינפורמציה, או שכמו במקרה זה. נאמר, אני אציג את השאלה אחרת. אתה
קיבלת את הפיקוד ב-15.7. סזמן שקיבלת את הפיקוד, לא בא אליך במס"כל, או
בישיבות מס"כל. היו ישיבות קודם עם ראש אמ"ן או ראש אמ"ן מחקר, או ראש
אגף מבצעים, או סגן הרמט"כל, ואמר, דרך אגב, חדע לך, את התכנית של האויב
אנחנו יודעים בדיוק מה הולכים לעשות, עם איזה יחידות ולוח זמנים מדוקדק?

ישיבה ס"כ

אלוף ש. גונן

בפירוש לא. אני רוצה לומר: אנחנו עכשיו חיים
באזירה של מלחמה שהיתה ב-6 לאוקטובר. האזירה שלפני

אלוף ש. גונן:

זה לא היתה של מלחמה.

החשובה לשאלה שלך, היא שלילית.

בחדר המודיעין לא היה לאותה מפה שהוא מעדכן
פריסה של סדר כוחות ודרכים אפשריות שחכוחות יזוזו.

לסקוב:

אני מניח שכן.

אלוף ש. גונן:

הוא הזמין אותך, דגת?

לסקוב:

יש חמ"ן. אדר דיוונים חוץ מהחמ"ן. כל הדיוונים
עשינו בחדר הדיוונים, ושם מביאים לדיון את המפות
הרלוונטיות. לא הייתי רוצה שתקבלו רושם שההתייחסות הייתה כללית. היא לא
הייתה כללית, היא הייתה לפרטים, עם שאלות ודיון נמשך הרבה שעות. את המקור לא
ראיתי.

אלוף ש. גונן:

אני שאלתי: האם היה תרגיל בין פו"ם ופיקוד דרום.
במקרה של מחקפה של המצרים נגד פיקוד דרום, ואתם

לסקוב:

הייתם המצרים או פו"ם היה המצרים?

ישיבה ס"ה

אלוף ש. גונן

היה תרגיל שנקרא "איל ברזל" שאני היכננתי ואני
ניהלתי.

אלוף ש. גונן:

את המהלכים שלהם? או שזה היה לפי החומר הזה.

לסקוב:

לא, אני היכננתי את המהלכים בדרך כלל השיטה
היא שמרביבים צוות להכין תרגיל. בצורת יש קצין בכיר
של מודיעין. בצורת אז היה אלוף משנה אהרן...

אלוף ש. גונן:

מתי היה התרגיל?

לסקוב:

הוא היה מאוחר.

אלוף ש. גונן:

אתה היית אז ראש מה"ד?

לסקוב:

כן, אני ניהלתי אותם. אני היכננתי אותו וניהלתי.

אלוף ש. גונן:

החומר נמצא ברשותך בודאי.

לסקוב:

אני זוכר שהיפסתי את החוק. יכול להיות שהוא ישנו.

אלוף ש. גונן:

איזה סין תרגיל זה היה?

הי"ר אגרנט:

ישיבה ס"ה

אלוף ש. גונן

לזה קוראים "משחק מלחמה". אלוף ש. גונן:

מה מטרותיו? היו"ר אגרנט:

משחק מלחמה הפקידו ליצור מצבים. לוקחים ספקה, נניח אלוף ש. גונן:

מפקדה פיקוד דרום, שמים מולה מפקדה אחרת שמסמלת את

האויב. יוצרים מצבים שאנחנו חושבים שהם פרובלמטיים, ומפקדה הפיקוד צריכה

לעשות חכנית ולתת עליהם את התשובה.

כמסגרת התרגיל הזה אז היה לך חומר על התכנית האפשרית היו"ר אגרנט:

של המצרים?

אני אקרא מה שידעתי על האויב. אני זוכר את הויכוחים אלוף ש. גונן:

שלי עם אמ"ן. אני חושב שזה היה אהרן לברן. צמאצמא

הוא אצ עובד במחקר. אם זה לא הוא אז קצין מהמחלקה שלו. הרברים שאני אמרתי

שהמצרים עשויים לעשות, הם לא קיבלו, הם חשבו שהמצרים אינם מסוגלים.

התרגיל היה בין 7.30 ל-14.8.1972.

אחרי זה, כשאתה היית כמה"ד ב-1973, לא היה תרגיל לסקוב:

כזה. זה היה האחרון שאתה זוכר?

ישיבה ס"ה

אלוף ש. גונן

אלוף ש. גונן:

לא, עשיתי לצפון, למרכז, אבל בדרום - אני עכשיו
זוכר, כן. כשהייתי במה"ד היה צריך להיות עוד תרגיל
בפיקוד דרום בסכיכות חודש אפריל או מאי 1973, ופיקוד דרום ביקש לדחות אותו,
והוא נדחה.

אני אקרא את "איל ברזל", את מצב הפתיחה של האויב.

האם יש לך המפה של המהלכים שלך?

לסקוב:

לא, אין לי. זה תיק תרגילים. מה יש כל התרגיל, מה
היו הלקחים לו. בכל תרגיל היו לקחים.

אלוף ש. גונן:

רצית להתחיל בכוננוח, אני מכין?

היו"ר אגרנט:

מה שניחשנו אז נכון היתה הנחתה במרכז. אני גם
חשכתי שיצולחו ברומני ובאל-עריש.

אלוף ש. גונן:

ב-25.9.74 אני מתחיל ב-30.9 כי אז התחיל התרגיל המצרי.

ב-25.9 פנה פיקוד הדרום לאגם מבצעים, וביקש שיקצו גם סד"כ מילואים לשובך
יוניס." אני אקרא שני סעיפים מהמסמך.

"3. הסד"כ שהוקצה למבצע תואם תפיסה זו שמכוסס על

הפעלה כוחות סדירים (קיימים והשלמה) ולוח זמנים קצר והשלמת כוחות מילואים
בלוח זמנים ארוך יותר ל"שובך יוניס".

ישיבה ס"ה

אלוף ש. גונן

4. משמעות האסור לעיל שאין אפשרות לחפעיל במערב סיני את הסד"כ הלוחם הסדיר בלבד, סנקים וארטילריה, ללא כוחות מילואים המשלימים את המערכת, כמו קשר, חיל רפואה, תחזוקה וכו'. תפיסה זו הוצגה ע"י הפיקוד בראשית "כחול לבן" ואושרה ע"י המט"כל. "

יש כאן רשימה של איזה כוחות ביקשנו, כאשר אחד מהם הוא גדוד חי"ר מוצנח, (סעיף 18, בעמוד 2). החפקיר שלו במשימה הוא אינש מעוזים החלפת חיילי המילואים המאויישים במעוזים. יש עוד דברים בשביל מערב סיני. שזה אוגדה 252, עבור "מרשל", עבור מחוז אילת, מחוז הנגב ואיזור סיני.

אני מבין שהתשובה הייתה שלילית?

ידין:

אני חושב שהתשובה לא הגיעה. זה היה ב-25.9, סביר שלא הגיעה תשובה מאגף מבצעים.

אלוף ש. גונן:

ב-30.9 יצאה פקודת התעסוקה המבצעית, בחודש אוקטובר

שמגדירה את הכוננות ואת השיגרה, אני מעביר את המסמך - שיגרת.

פקודת התעסוקה ממ"ד

ידין:

של הסקוד לאוגדה, לכל המחוזות, לכל יחידות הפיקוד. כוננות סנקים במעוזים 5 דקות, כוננות די גבוהה ושיגרת.

אלוף ש. גונן:

ועדה החקירה - 24.1.74 - 67 - מט

ישיבה ס"ח

אלוף ש. גונן

ב-2 לאוקטובר יצאה פקודה מט"כלית לפיקוד לתאריכים
9.10 - 1. הקצאת כוחות כוננות לתאריכים 1 לאוקטובר עד 9 לאוקטובר.

נכנצאל: הפקודה יצאה כ-2 לאוקטובר?

אלוף ש. גונן: אנחנו הוצאנו לסקוד פקודה תעסוקה חדשית. זאת פקודה
תעסוקה אחרת ~~אמצע~~ של הקצאת כוחות למשימות אחרות
כמו החזקת שדות תעופה.

ירי: כן אבל מה שר"ר נכנצאל שואל, שאמרת שהפקודה יצאה
כ-2 לאוקטובר בזמן שהיא עוסקת כ-1 לאוקטובר.

אלוף ש. גונן: כן.

היו"ר אגרנט: זה היה לחקופה 1 ו-9 לאוקטובר?

ירי: קודם היה דיון בעל-פה. בדיעבד.

אלוף ש. גונן: תמיד כך, אלהכיס לעשות דיון בעל-פה. מדובר על שיגרה.
יש כוחות למשימות מיוחדות כמו שמירה על שדות תעופה.

ישיבה ס"ה

אלוף ש. גונן

למה אחת מתכוון כשאתה מדבר על שיגרה?

הינך אגרנט:

שום דבר ששייך למצרים או למלחמה.

אלוף ש. גונן:

בראש הפקודה כתוב משה?

ידין:

כן, הקצאת כוחות כוננות לתאריכים 1 לאוקטובר, 9 לאוקטובר.

אלוף ש. גונן:

אין ידיעה אויב, כוונתינו, מטרה?

ידין:

לא. יש כאן משימה, מחקר.

אלוף ש. גונן:

מה המשימה?

ידין:

למשל, יש סבלא עם פירוס.

אלוף ש. גונן:

מבצעים זה בכלל דבר, זה מרכז להסעת כוחות, מה זה?

ידין:

אני עשיתי מה שביאה. המשימה היא ידועות מראש.

אלוף ש. גונן:

זה "שובך יוניס"?

ידין:

ישיבה ס"ה

אלוף ש. גונן

אלוף ש. גונן:

לא, המשימות היו מוכרות וניתנה עליהם פעם פקודה.
 כל חודש או כל שבועיים היו מקצים /עבורם כוחות אחרים
 לה
 ככוננות מידית, היחה תורנות בין הכוחות, כי זו כוננות של שעתיים או שעה.
 למשל, לשמור על שדה התעופה של אילת. גודל הכוח : כיתה. מוקצה מכוח תעסוקה
 אילת. יום שתי שעות, לילה - שעה. זו מין תורנות כזאת של כוננות מידית
 של כוחות בכל צה"ל למשימות שהן בטחון שוטף.

נכנצאל:

אחה רוצה עקרונית לרמוז, שזה כוננות מחקופות קודמות?

זה מה שאני אומר.

אלוף ש. גונן:

אחרי כן רשמה הכ

03585

.71.
ת כ

ועדה החקירה - 24.1.74
ישיבה ס"ה - אחת"צ

הערך 4/ אלוף ש. גונן

ב-2 לאוקטובר.

גרנן:

באותו תאריך?

ידין:

כן, ב-2.10 הוגאנו אנו פקודה לאוגדה לתגבר את

גרנן:

פעילות הגששים בציר הרוחב, כלומר לעשות יותר

סיורים. יש כאן ציר של הסיורים. למקרה שאם יהיה כניסה, שנדע לאן נכנסנו, מאן

יצאו. אני אז הסברתי שכאשר יש הדירה, לוקחים המיד שתי דרכים, כדי לדעת

לאתר עד איזה עומק הגיעו (מסביר ליד המפה) אם הסיור הזה לא מגלה עקבות,

והסיור הזה כן מגלה עקבות, צריך לחפש אותם בין כאן לכאן. אם גם זה מגלה

עקבות, צריך לחפש אותם סלאן מורה. אנו אז הורינו במקרה של חדירות עמוקות, לא

לתגבר את הסיורים בציר הרוחב. הסיבה לכך היתה, שהיתה פעם יציאה של חוליה

מסטה שלנו. לא כניסה אלא יציאה, כלומר אנשי מודיעין שלהם ששהו בשטח, הוחזרו.

אח אחד מהם הפסנו. יש כאן פירוט, איך לעשות את זה, והקצינו להם יותר גששים. לא

הורדנו גששים ממרכז סיני לצורך זה.

ב-2 לחודש, באותו יום, ב-1.50 בלילה, הגיעה פקודה

"אשור" זה כולל את הפריטים הבאים שיהיו 187 צוותים וטנקים מאוגדה 275

בסיני, 6 סוללות ארטילריה 155 סוללת ארטילריה אחת של 175 ס"מ, חטיבה 7

מוקצית לפקוד הצפון, מהבחינה שלי זה אמר שהצוותים של גדוד 77 של חטיבה 7

שישב ברפידים עלת לצפון. הטנקים נשארו, הצוותים עלו. שכל חטיבה 7 עולה

לצפון, זה גם כן נוגע לפקוד הדרום, אך פרקטית-גאוגרפית אמרוד הזה יצא.

הטנקים נשארו?

היו"ר אגרנט:

כן.

גרנן

אמרת פעם שהגדוד של 155 ס"מ מטכ"לי נמצא

באזור רפידים. העלו את הגדוד והשאירו סוללה. זאא אמרת מכקד הגדוד ושתי סוללות

175 ס"מ עלו לצפון, זו הארטילריה רחוקת הטווח. ♦♦

"אשור" זו פקודה נגד הצפון?	<u>ידין.</u>
"אשור" זו פקודה - סדרת פקודות לכוננות הקונקרטיה.	<u>גונן:</u>
ככה זה מתחיל.	
לכוננות ככל הארץ או רק נגד הצפון?	<u>ידין:</u>
הראינה היא לצפון.	<u>גונן:</u>
לא, לפי קוד. הכנתי כבר שהקורים לא בידי המחשב,	<u>ידין:</u>
כי בידי המחשב הם יותר סרי גלויים, אז "אשור" זה	
צפון כדרך-כלל.	
לא. צפון ודרום. אם אחת רוצה את הכלליה. "כהמשך	<u>גונן.</u>
כוננות הצודים, תוגבר רמת הכוננות כפקוד צפון	
וכפופים החל מ-1 באוקטובר..."	
אם מה זה "אשור"?	<u>היו"ר אגרנט:</u>
"אשור" זו פקודת קוד של סדרת פקודות אשר נוגעת	<u>גונן:</u>
לנושא של כוננות מיוחדת שנוגעת לענין שלנו.	
זה התחיל מהצפון, לכן קראו לזה "אשור".	<u>ידין:</u>
אזי מתן חומשות לצוותי טנקים וארטילריה, וכוננות	<u>מונן:</u>
לתגבור עבור פקוד הדרום, צוותים בכוננות לתגבור	
סמונה שעות מפקודה עד תזוזה של צוותים לתגבור פקוד הדרום. 113 צוותים כאלה	
ממקורות בית-ספר לשריון, כדי שיחד נגיע ל-604.	
זה במקום חטיבה 7.	<u>ידין.</u>
113 צוותים?	<u>אז"ט אגרנט</u>
113 צוותים ממקורות בית-ספר לשריון.	<u>גונן:</u>
זה אחר-כך נהפך לחטיבה 460	<u>ידין.</u>

הער - אלוף ש.גונן

46 פלוס בית-ספר לשריון.

גונן:

בית-ספר לשריון הוכר כחטיבה לפני שנתיים או שלוש

זאת אוסרת, התגבר הזה בא מכיוון שחטיבה 7

ירין.

הועברה לצפון?

כן בדיוק.

גונן:

כדי ששובך-יונים יהיה מלא - שלוש חטיבות.

ירין.

115 צוותים של בית-הספר לשריון, מה ביחס לזה?

היו"ר אגרנט:

בנוסף ל-187 של 252.

גונן:

הם יגיעו 8 שעות לפקודה, כלומר הם צריכים להיות

ירין.

בכוננות.

כלומר, הם יגיעו ל-300.

היו"ר אגרנט:

כדי שיגיעו ל-300 לפי חכנית שובך-יונים.

גונן:

זה צוותים מבית-ספר לשריון, מבח"צ 1, מבח"ד 500,

זהו פרוס מהם המקורות. מקורות לטנקים - 187 טנקים של 252, 71 מבח"ים מי"ח

כיר חסדה. שלושה מקורות. מהאוגדה, מהימ"ח ומגדוד 77 שהשאיר את הטנקים.

עדיין לא נקיים לך את זה, רק אוסרים לך שהם

ירין.

בכוננות של 8 שעות, עם נתינת פקודה.

כיוננות לתגבור, לא בדיוק 8 שעות. חלק 10, הרוב

גונן:

.8 ארטילריה: גדוד 403 שהיה באסוניה מחומש,

זאת אוסרת ימלאו אותו בתחמושת, ימשיך להתאמן, ויהיה מוכן להתחיל לזוז,

חוך 4 שעות מפקודה. ++

זה 155 מי"ח

ירין:

.155 ועוד גדוד מבח"ד 9 שיהיה מוכן חוך 8 שעות.

גונן:

בח"ד 9 זה מלבן-עובדה ליד שדה-בוקר, עם שתי סוללות

150 מי"ח, וסוללה אחת 160 מי"ח.

זה כביכול, במקום הסוללות של 175 שנלקחו.

ירין:

03588

78.80.

ת.כ.

ועדה החקירה-24.1.74

ישיבה ס"ה - אחת"צ

הער - אלוף ש.גונן

ידין

זאת אומרת, הכל בגלל המזוזות שהיו לכוון גפון,

מסלאים לך.

כלומר, העיקר זה מיידית וצפון, ולא מסלאים, אלא

גונן.

זה פוטנציאל למלוי. 2 סוללות של 150 מ"מ ואחת של

160 מ"מ. 160 מ"מ זה פרגמות. אנחנו באותו יום ב-2.30 לפנות-בוקר הוצאנו

פקודת כוננות מיוחדת פקודית. שכוללת כוננות מפקדות, שבכל הרמות כולל יחידות

מישנה, ימצא מפקד או סגן, בטול כל החופשות של כל הכוחות שבתעסוקה, לא יוחזרו

חיילים מחופשה. באזור סיני תגבור ערנות על-ידי איוש תצפיות יום ולילה. יותר

תצפיות גם יום וגם לילה באל-עריש, בנת"ל ים ובמסעה (השרטון ההוא). תגבור

כוננות נ"מ, יותר סיורים לאורך הכבלים, אותו דבר נובע למחוז אילת וקצת למחוז

הנגב. אני משאיר את המסמך, כי איני רוצה לגזול מזמנכם. היחידות ירוח

במברק למבצעים בפקוד מדי יום עד שעה 900 דו"ח כשירות יומי. היחידות יעבירו

מברק חוזר למבצעים בפקוד, על פקודותיהם להגברת הפעילות. אין לשוחח על הגברת

הפעילות בטלפונים. אנו נמצאים ב-2 לחודש בשעה 2.30. באותו האריך גם ערערנו

כפני אג"מ מבצעים על העברת חטיבה 7 ושתי סוללות 175 מ"מ לפקוד צפון. באותה שעה,

2.30, נתנו פקודה לכל מרכזי הגיוס של הפקוד, לאור הגברת הכוננות, ישאר כל

הסגל הסדיר - חובה וקבע, במרכזי הגיוס משך 24 שעות כיממה.

(המסך רשם ז.צ.מ.)

ש. גונן: (המשך) איש לברוק ולעדכן מחדש את ארגון רשתות הביזס. חוקף

מ-2 לחודש שעה 8.00 בבוקר.

מי"ר אגרנט: אלה חשילים סדירים עדיין?

ש. גונן: לכל מרכז גיוס, זאת אומרת משרד שתפקידו לגייס את המילואים,

שם משרתים סדירים, אנשי חובה וקבע.

מי"ר אגרנט: הכוונה לאלה שמשרתים שרות חובה וקבע?

ש. גונן: אלה שצריכים לגייס את המילואים, שהם יישארו במחנה 24 שעות

ביממה. זאת לא היתה פקודה מטכלית.

ירי: זאת היתה פקודה שלך?

ש. גונן: כן, שלי. גם "הגברת הערצות" לא היתה בדיוק פקודה מטכלית.

לסקוב: אני הייתי רוצה לתת לך שאלה לפעם הבאה של מנת שתתייחס אליה.

היא קצת מורכבת, כך שיהיה לך זמן להכין את החשובה. אני חוזר

לנושא של שלכוח, אבל זה לא רק לשכות, זה גם חפ"ק וגם חמ"ל, עד כדי כך שמפקד

גדוד מדבר על חפ"ק ומפקד גדוד מדבר על חמ"ל ומפקד גדוד מדבר על לשכה, וכל

הדברים שנובעים מזה. זו אמנם שאלה של גבול, עד מה הוא הסביר, אבל יכול להיות

שלפתח לשכות וחמ"ל מעבר לרמה או סטנדרטים שמצויים אצל מפקד גדוד מתחיל ליצור

מרחק יותר מדי גדול בין אותן דרג גבוה ובין אותו גדוד, ומכאן אולי אם הכל

הוא "כוונה פידח" זה מקור לאי הכנה.

השאלה השניה, אני שאלתי גם קודמים שהיו כאן. יש לנו נסיון

בפיקודים עכשיו שכאותו מצב נמצאו מפקדים באותה דרגה אם כי בהתקדמים שם
זה

כפופים לזה, מפקדים כדרגה של אלוף. והיחסים תאלה ודרכי העבודה האלה התנסו תוך שנים

כדי קרב, כלומר, הלקחים אם באמת לקחים אמיתיים. ופתוך מצחה שמה שנשמע אצל

חוגרים "לויאליות" היא הכחן אצל הדרגות הגבוהות - איך העניין הזה עבד הלכה

למעשה? לא בסונחים של מה מוגדר, איך צריך להיות, איך צריך להתנהג או מה

העד. האלוף שמואל גונן

מישתתף הגדיר אך מה כתוב ב"הוראות הפיקוד העליון", אלא איך זה עכר הלכה למעשה הוך מה שנקרא "נאמנות ליעדי להתימה של הפיקוד של צה"ל" מחוך מימוש הערכים שצה"ל טוען כל הזמן שהוא מספח אותם וצריך בזה לשמש דוגמה. האם הוכל פשוט להתכונן בשחי השאלות הללו, שהן אספקטים שונים של אותה הבעיה.

היו"ר אגרנט אתה במרת עם ה-2 לאוקטובר או לא?

ש. גונן: לא.

היו"ר אגרנט: אתה חושב שחוכל לגמור במשך יום אחד?

ש. גונן: את כל העדות?

היו"ר אגרנט: כן.

ש. גונן: לא.

היו"ר אגרנט: לא, רק עד סוף הכוננות, עד סוף יום שבת, שבת בערב.

ש. גונן: אני אשתדל, אולי גם אנסה לצמצם, אולי ביום אחד אגמור עד

שבת בצהריים.

היו"ר אגרנט: אינני יודע אם אתה רוצה להשאיר לנו את החיך הזה מה, כי

אתה דכרת על הרבה מאד מסמכים מהחיך הזה, או שהוא עוד דרוש

לך? טוב, אולי נשאיר אותו לך.

ש. גונן: אני יכול להעביר לכם כבר את כל המסמכים שכבר הזכרתי ולהשאיר

לעצמי את המסמכים ששרם הזכרתי, אבל אם נוח לכם אגיש את הכל

יחד.

היו"ר אגרנט: כסדר, תגיש את הכל יחד.

אני הייתי רוצה להגיד לך, שאם יש לך איזה כעיות בקשר לקבלת

חומר - הודיע לנו על כך.

ש. גונן: יש לי.

העד: האלוך שמואל גרונן

היו"ר אגרנט. מי אינו רוצה להגיש לך את החומר הזה?ש. גרונן: פסקוד דרום?ש. גרונן: מאן לא רוצה זו לא המילה המתאימה, לא הייתי יכול לכנא

במשפט ולאגיד שלא רוצים לחת לי את החומר, אבל לא מקבל את

החומר - זה יהיה נכון.

היו"ר אגרנט: אתה זקוק לחומר הזה לחכנת הדברים שאתה רוצה להביא בפנינו

או לא? אם אתה זקוק לחומר הזה - ניהן את ההוראה המתאימה.

ש. גרונן: אני זקוק שקצין האג"ס של הפסקוד יחייב אצלי ויהיה אתי

יומיים או שלושה, יש הרבה פרטים שאני צריך ללמוד אותם

מתוך מחקר וניירות, ואני זקוק לעזרתו בעניין.

היו"ר אגרנט: טוב, זה אינני יודע אם נוכל לעשות.לסקוב: קצין האג"ס של הפסקוד פנוי עכשיו, לא?ש. גרונן: אני חושב, אולי אני לא אפעיל עוד את הועדה, אני אנסה

בעצמי.

היו"ר אגרנט: אתה פניה לרמטכל בענין זה?ש. גרונן: פניתי ללשכה הרמטכל, אבל מאוחר מדי, אני בכל אופן אבקש

מכם בינהים לא להתערב, אני אנסה עוד פעם לנסוח לסדר את זה

לכד, ואם אני לא אצליח אני אפנה אליכם.

לנרוס: אני מציע שתעשה סלקציה של ההכרחים, לי יש רשם שאהה נכנס

קצה יותר מדי עכשיו לפרטים, וכך נוכל לגבור בעוד יום, וגם

אתה מעוניין הרי שנחקדם.

יריין: מחשוב עוד על הכעיה של התיק המצרי, הפקודות האלה בקשר

לצליחה, ואני מאמין לך, אם באמת כל החומר הזה לא חובא לך

כמלואו, אלא רק ע"י הקמ"ן בראשי פרקים.

הער: האלוף שמואל גונן

ש. גונן: דרך אגב, הם לא בדיוק כך עשו את הצליחה.

לנדוי: הם כמעט ב-95%.

יריין: אמ"ן אמרו לנו שב-90%.

ש. גונן: דרך אגב, יש בידי מסמך מעניין, שאם אין לכם אני אביא אותו,

זה מסמך שלל, שמראה את החכמה המגריח לצליחה הנוכחית.

לנדוי: זה יש לנו.

יריין: לא, אני החכונתי באסה לאותו על הארטילרית. לא מצאתי איש

אחד שלא אמר לי שלפי הידיעות והנתונים היחה צריכה להיות חרעשה

ארטילרית של כמה שעות בזמן שבכל המסמכים המודיעיניים מדובר על 45 דקות.

ש. גונן: אני לא אמרתי לפי המסמכים.

יריין: אם אתה אמרת לרמטכל "כמה שעות" זאת אומרת שלא הכניסו לך לראש

שמדובר על 45 דקות, וזה כתוב.

ח י ש י ב ה ח ס ת י פ ה*לנדוי*

4

**משרד הבטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הבטחון**

סורף התת'יק